

FINANSE SAMORZĄDÓW

Realizacja budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego w latach 2008-2010¹

Realizując określone przepisami zadania jednostki samorządu terytorialnego posiadają samodzielność w określaniu struktury i kierunku wydatków, dostosowując je do planowanych dochodów. Kluczowe znaczenie dla prawidłowego kreowania wydatków budżetowych, decydujących sytuacji finansowej JST ma:

- poprawne szacowanie dochodów budżetowych,
- umiejętność określania hierarchii potrzeb (wydatków) oraz trafność podejmowania decyzji o kolejności ich realizacji.

Jednostki samorządu terytorialnego wykonują swoje zadania w oparciu o budżet uchwalany corocznie przez organ stanowiący jednostki. Warto podkreślić, że od 2008 r. przy opracowywaniu uchwały budżetowej stosuje się zasadę podziału dochodów budżetowych na bieżące i majątkowe². Ustawą z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ wprowadzono w art. 242 zapis zakazujący uchwalania budżetu, w którym planowane wydatki bieżące będą wyższe od planowanych dochodów bieżących, powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, jednak zasada ta ma zastosowanie po raz pierwszy do uchwał budżetowych JST na rok 2011⁴. Od 2014 roku obowiązywać będą nowe uregulowania dotyczące ograniczenia wielkości spłat rat kredytów, wykupu papierów wartościowych oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji zawarte w art. 243 ufp⁵.

1. Realizacja dochodów budżetowych

Mimo zmian wprowadzanych ustawami i rozporządzeniami regulujących sposób realizowania poszczególnych zadań przekazanych do samorządów terytorialnych, a nawet ich zakres, można przyjąć, że działanie samorządu od 2004 r. odbywało się w stosunkowo stabilnych warunkach finansowych, ze względu na utrzymywanie się w mocy ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁶.

Ustawa ta uległa pewnym zmianom, które dotyczyły sposobu rozliczeń JST z budżetem państwa. Od stycznia 2008 r.⁷ obowiązują zmienione zasady podziału części regionalnej dla województw samorządowych, wprowadzono również zmianę sposobu przekazywania na rachunek JST dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych za grudzień. Ponadto szczegółowo uregulowano zasady rozliczeń z budżetem państwa w sytuacji, gdy kwoty

¹ Opracowanie zostało przygotowane w oparciu o dane liczbowe ze sprawozdań budżetowych jednostek samorządu terytorialnego za IV kwartał 2008, 2009 i 2010 roku (stan bazy na dzień 25 maja 2011 r.).

² art. 25 ust. 3 ustawy z 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 249, poz. 1832).

³ Ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)

⁴ Art. 121 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm)

⁵ Jak wyżej.

⁶ Ustawa z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2010 r., Nr 80 poz. 526 z późn. zm.).

⁷ Ustawa z 7 września 2007 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 191, poz. 1370).

poszczególnych części subwencji ogólnej zostały przekazane w wysokości różnej od określonej przepisami ustawy.

Od 27 grudnia 2008 r.⁸ jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych związanych z budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwijaniem sportu, w szczególności wśród dzieci i młodzieży a także sportu osób niepełnosprawnych, a od 22 stycznia 2009 r. w zakresie przebudowy, budowy lub remontów dróg powiatowych i gminnych⁹.

Stworzono też możliwość uzyskania przez gminy (wiejskie, miejsko-wiejskie lub miejskie) zwrotu z budżetu państwa, w formie dotacji celowej, części wydatków wykonanych w ramach wyodrębnionego w budżecie gminy funduszu sołeckiego¹⁰. Fundusz sołecki jest pewną pulą środków finansowych wyodrębnioną w budżecie gminy dla finansowania wydatków publicznych wskazanych przez sołectwo, a zaakceptowanych przez radę gminy. Zwrot obejmuje wydatki wykonane w roku poprzedzającym rok budżetowy. Tryb zwrotu został określony w rozporządzeniu MF z dnia 25 stycznia 2010 r. (Dz.U. Nr 21, poz. 106).

Gminy mogły również otrzymywać wsparcie finansowe na przedsięwzięcia polegające na tworzeniu zasobu lokali socjalnych, noclegowni i domów dla bezdomnych oraz na tworzenie lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy niestanowiących lokali socjalnych. Wsparcie mogło być także udzielone gminie i powiatowi, jeśli pozyskane w sposób przewidziany w ustawie lokale mieszkalne będą służyły wykonywaniu zadań z zakresu pomocy społecznej w formie mieszkań chronionych¹¹.

Województwa samorządowe zyskały możliwość korzystania ze środków Funduszu Kolejowego (w latach 2009-2015) na finansowanie lub współfinansowanie zadań w zakresie zakupu, modernizacji oraz napraw pojazdów kolejowych przeznaczonych do przewozów pasażerskich¹². W sumie wszystkie te zmiany nie wprowadziły widoczniejszych zmian w sytuacji finansowej JST.

Brak istotnych zmian w ustawie określającej źródła i zasady kształtowania dochodów JST nie oznaczał niezmienności skali i struktury środków finansowych zasilających budżety JST.

W trakcie wykonywania budżetu w poszczególnych latach kwoty planowanych do uzyskania dochodów ulegały zmianom, które w głównej mierze związane były ze zwiększeniem dotacji od innych JST, celowych na zadania własne oraz zlecone z zakresu administracji rządowej, pozyskaniem środków ze źródeł pozabudżetowych, korygowaniem kwot subwencji ogólnej, a także zwiększeniem planu dodatkowo przewidywanych dochodów własnych. Zmian budżetu dokonywano zarówno podejmowanymi uchwałami organów stanowiących jak i zarządzeniami organów wykonawczych. Planowane w 2010 roku dochody budżetowe jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego w wysokości 4.393.333.736 zł wykonano w **96,3%** uzyskując kwotę 4.230.654.636 zł. W roku poprzednim jednostki zaplanowały dochody na kwotę 4.519.873.488 zł, wykonały je w wysokości 4.303.113.086 zł, co stanowiło **95,2%** planu. W roku 2008 dochody wykonano w wysokości 3.564.233.568 zł, co stanowiło **98,4%** zaplanowanych dochodów (3.623.716.962 zł). Jak wynika z danych kwota wykonanych dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego w roku 2010 była o 1,7% niższa w porównaniu do wykonanych dochodów w roku 2009 r., a w zestawieniu z rokiem 2008 wzrosła o 18,7%. Warto jednak podkreślić, że spadek dochodów wystąpił w następstwie osiągnięcia wysokiej dynamiki ich wielkości w roku 2009 (wzrost w 2009 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wyniósł 20,7%).

⁸ Ustawa z 17 października 2008 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 220, poz. 1419).

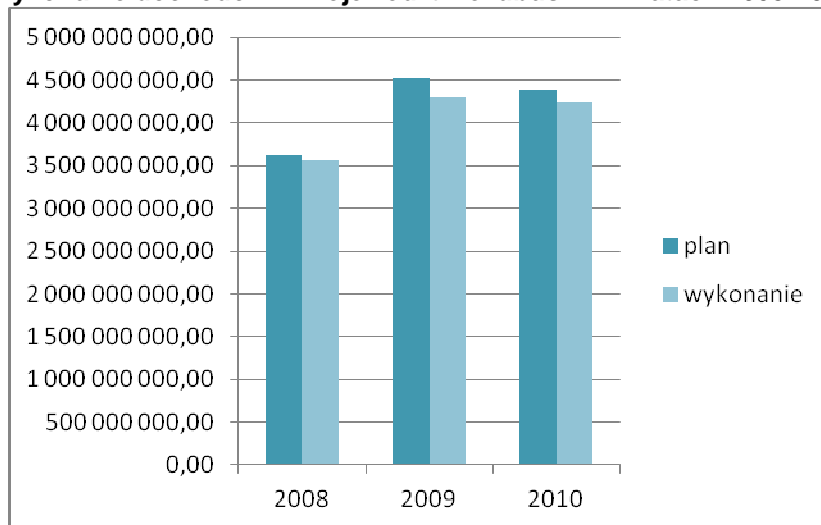
⁹ Ustawa z 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 1, poz. 2).

¹⁰ Ustawa z 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. Nr 52, po. 420 z późn. zm.).

¹¹ Ustawa z 12 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych oraz ustawy o niektórych formach wspierania budownictwa mieszkaniowego (Dz.U. Nr 39, poz. 309).

¹² Ustawa z 25 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 115, poz. 966).

Wykonanie dochodów w województwie lubuskim w latach 2008-2010

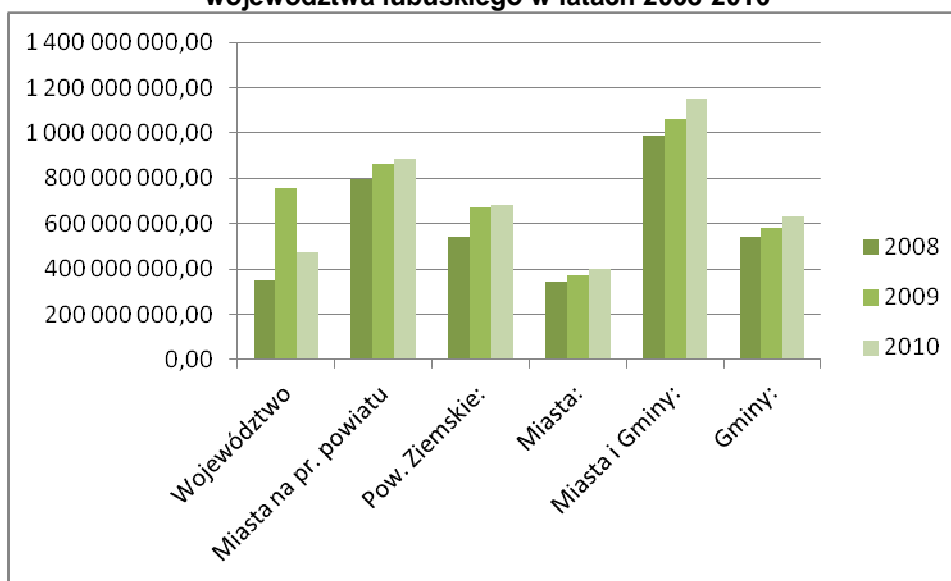
Przeciętne wskaźniki realizacji zaplanowanych dochodów w poszczególnych typach JST województwa (z wyjątkiem samorządu województwa) były w 2010 r. bardzo wyrównane (od 95,7% w powiatach ziemskich i gminach do 99,9% w miastach). Znacznie lepsze relacje wystąpiły w roku 2008, kiedy to wykonanie dochodów wahało się od 98,8% w miasto-gminach i gminach do 101,9% w miastach. Rok 2009 przyniósł gorsze wyniki - stopień realizacji dochodów wynosił od 94,4% (miasta na prawach powiatu) do 98% (miasta). Województwo samorządowe w badanych okresie miało najniższy ze wszystkich szczebli procent wykonania dochodów. Wynosił on w roku 2008 - 86%, 2009 - 90,1%, 2010 - 93,5%. Przeciętne zróżnicowanie stopnia wykonania planowanych dochodów wewnątrz typów JST było znaczne, jednak ocena uzasadnienia przyczyn odchyień od planu możliwa jest tylko na szczeblu poszczególnych jednostek. Najniższe wykonanie zaplanowanych dochodów wynosiło w roku 2010 - 69,9%, 2009 - 71,8%, 2008 - 79,4%, najwyższe w roku 2010 - 110,5%, 2009 - 119,7%, 2008 - 107,5%.

W wartościach liczbowych realizacja budżetów poszczególnych typów jednostek przedstawiała się następująco:

Typ JST	Wykonanie dochodów			Procent wzrostu/spadku		
	2008	2009	2010	2010/ 2009	2009/ 2008	2010/ 2008
Województwo	350 649 028	756 189 737	475 304 786	-37,1%	115,7%	35,6%
Miasta na pr. powiatu	793 655 131	862 272 620	885 331 083	2,7%	8,6%	11,6%
Pow. Ziemskie:	544 268 487	672 810 265	684 147 732	1,7%	23,6%	25,7%
Miasta:	342 602 308	370 303 066	398 521 823	7,6%	8,1%	16,3%
Miasta i Gminy:	990 537 821	1 060 783 399	1 152 649 153	8,7%	7,1%	16,4%
Gminy:	542 520 793	580 753 999	634 700 058	9,3%	7,0%	17,0%
OGÓLEM	3 564 233 568	4 303 113 086	4 230 654 635	-1,7%	20,7%	18,7%

Wielkości dochodów osiągniętych przez poszczególne szczeble JST w badanym okresie obrazuje poniższy wykres.

Wykonanie dochodów ogółem poszczególnych typów jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego w latach 2008-2010

W roku 2010 dochody powyżej planu uzyskało 20 jednostek samorządu terytorialnego, w roku 2009 - 24, w roku 2008 - 47.

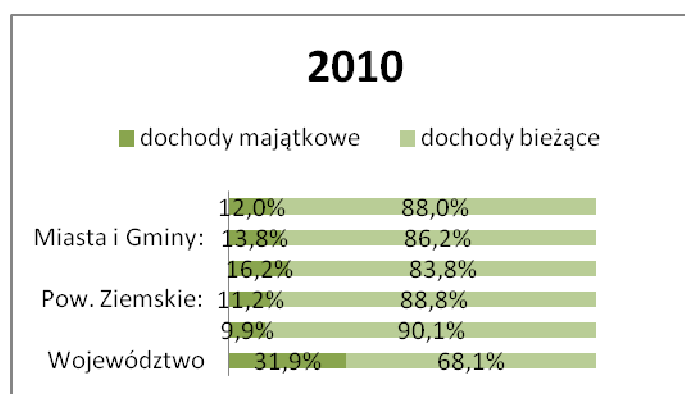
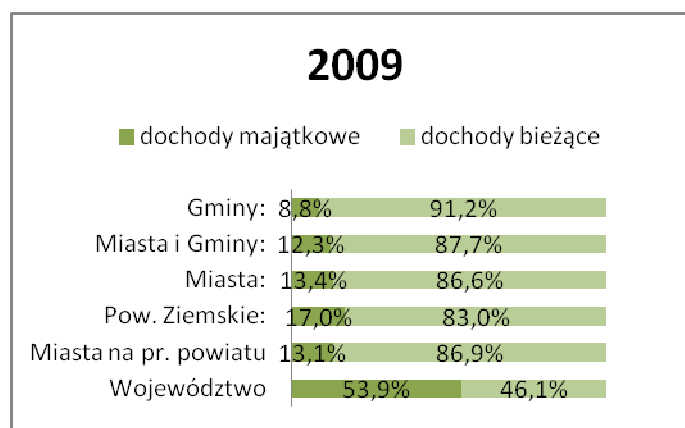
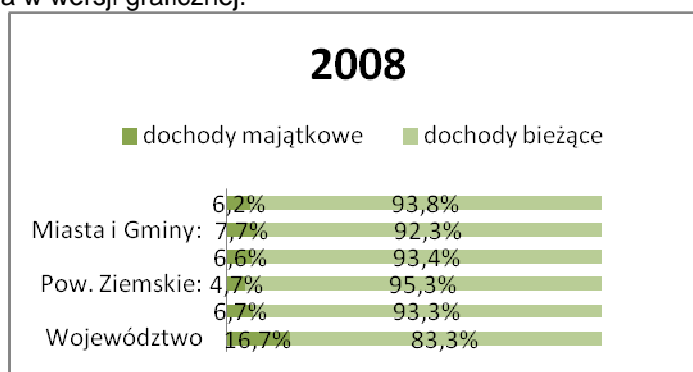
Zgodnie z ustawą o finansach publicznych w planie dochodów budżetu wyszczególnia się, w układzie działów klasyfikacji budżetowej, planowane kwoty dochodów bieżących i dochodów majątkowych. Dochody bieżące to dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi. Do dochodów majątkowych zalicza się:

- 1) dotacje i środki przeznaczone na inwestycje;
- 2) dochody ze sprzedaży majątku;
- 3) dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Wykonanie dochodów bieżących i majątkowych (nominalne i procentowe) zaprezentowano poniżej w formie tabelarycznej.

Typ JST	Wykonanie			
	dochody majątkowe	%	dochody bieżące	%
2008				
Województwo	58 455 842	79,7%	292 193 185	87,3%
Miasta na pr. powiatu	53 307 828	60,7%	740 347 303	106,7%
Pow. Ziemskie	25 792 297	72,9%	518 476 190	101,5%
Miasta	22 665 110	85,0%	319 937 198	103,3%
Miasta i Gminy	76 323 657	81,5%	914 214 164	100,6%
Gminy	33 473 553	76,5%	509 047 241	100,7%
OGÓŁEM	270 018 287	74,9%	3 294 215 281	101,0%
2009				
Województwo	407 865 751	91,2%	348 323 986	88,8%
Miasta na pr. powiatu	113 351 307	72,4%	748 921 313	98,9%
Pow. Ziemskie	114 238 215	89,4%	558 572 049	98,7%
Miasta	49 446 398	93,2%	320 856 668	98,8%
Miasta i Gminy	130 978 594	85,3%	929 804 805	98,2%
Gminy	51 236 008	81,3%	529 517 991	99,5%
OGÓŁEM	867 116 274	86,6%	3 435 996 812	97,6%
2010				
Województwo	151 601 724	89,1%	323 703 062	95,8%
Miasta na pr. powiatu	87 482 436	77,5%	797 848 648	100,4%
Pow. Ziemskie	76 506 701	68,7%	607 641 031	100,7%
Miasta	64 371 013	97,6%	334 150 810	100,4%
Miasta i Gminy	159 430 111	80,7%	993 219 042	99,0%
Gminy	76 019 538	76,5%	558 680 521	99,1%
OGÓŁEM	615 411 522	81,3%	3 615 243 113	99,4%

Struktura wykonanych dochodów w poszczególnych latach w podziale na szczeble JST została przedstawiona w wersji graficznej.

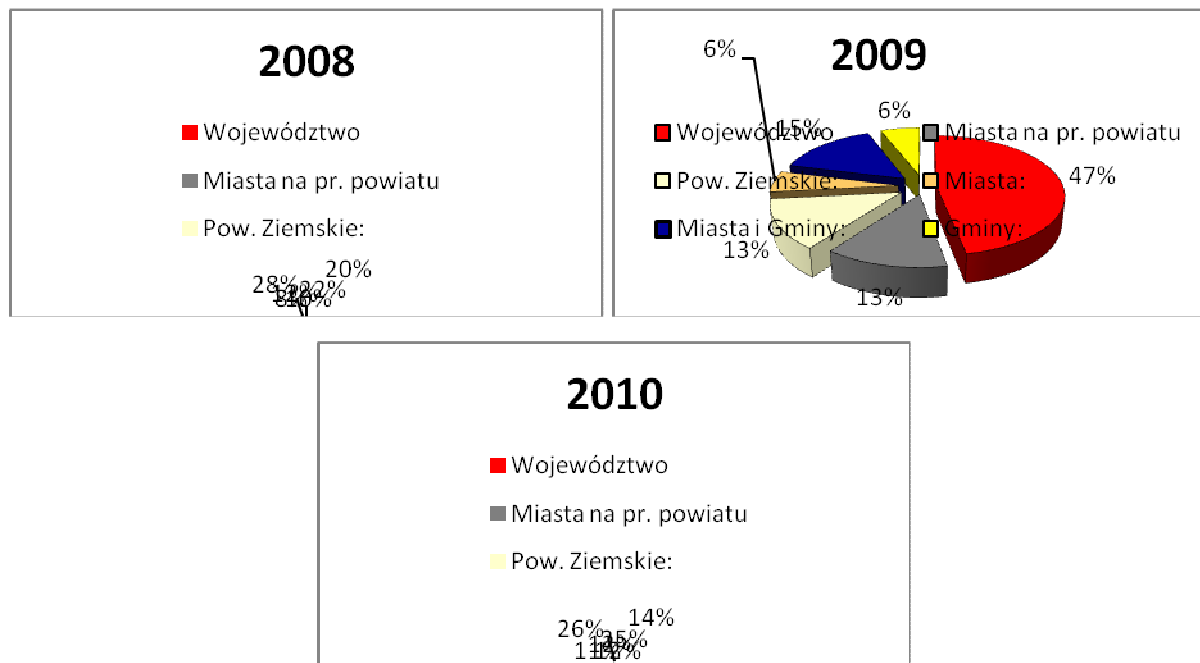

Struktura wykonanych dochodów majątkowych w stosunku do dochodów ogółem rośnie od roku 2008 do 2010 w Gminach, Miasto - gminach i miastach, w pozostałych jednostkach procentowy udział tychże dochodów w roku 2009 wzrósł, jednak w kolejnym roku zaobserwowano tendencję spadkową. Takie zachowania (spadek/wzrost) potwierdzają wartości nominalne.

Typ jednostki	2009/2008	2010/2009	2010/2008
Województwo	597,7%	-62,8%	159,3%
Miasta na pr. powiatu	112,6%	-22,8%	64,1%
Pow. Ziemskie:	342,9%	-33,0%	196,6%
Miasta:	118,2%	30,2%	184,0%
Miasta i Gminy:	71,6%	21,7%	108,9%
Gminy:	53,1%	48,4%	127,1%
OGÓLEM	221,1%	-29,0%	127,9%

Jak wynika z danych kwota wykonanych dochodów majątkowych ogółem jednostek samorządu terytorialnego w roku 2010 była o 29% niższa w porównaniu do wykonanych dochodów w roku 2009 r., a w zestawieniu z rokiem 2008 wzrosła o 127,9%.

Struktura wykonanych dochodów majątkowych według kategorii JST w uzyskanych dochodach majątkowych ogółem w poszczególnych latach prezentowała się jak na wykresach:

Istotny wpływ na sytuację finansową samorządów oraz na zakres ich samodzielności ma poziom uzyskiwanych dochodów, a zwłaszcza dochodów własnych. Właściwe proporcje w globalnej strukturze dochodów każdej jednostki samorządu terytorialnego zapewniają odpowiedni poziom autonomii finansowej. Udział procentowy dochodów własnych w dochodach ogółem, jaką częścią dochodów jednostki może swobodnie i niezależnie dysponować, jaki procent budżetu stanowią dotacje celowe z budżetu państwa na wykonywanie zadań zleconych i powierzonych - wszystko to świadczy o kondycji finansowej JST.

Wielkość uzyskiwanych przez jednostki dochodów decyduje o poziomie realizacji zadań rzeczowych, a więc zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnych. Zgodnie z art. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu dochodami tychże były: dochody własne, subwencja ogólna oraz dotacje celowe z budżetu państwa.

Dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego były: dochody pobierane przez jednostki budżetowe, wpłaty zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych, dochody z majątku, spadki, zapisy i darowizny na rzecz JST, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody JST, odsetki od środków finansowych gromadzonych na ich rachunkach bankowych, odsetki od pożyczek udzielanych przez JST, dochody z kar pieniężnych i grzywien o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, dotacje z budżetów innych JST. oraz inne dochody należne JST. Źródłami dochodów własnych gmin były ponadto wpływy z podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, dochodowego od osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych oraz wpływy z opłat: skarbowej, targowej, od posiadania psów, miejscowej, uzdrowiskowej i eksploatacyjnej. W powiatach źródłem dochodów własnych były wpływy z opłat uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów. We wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego źródłem dochodów było 5% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami. Do dochodów własnych zalicza się także udział poszczególnych jednostek we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (inny dla każdego typu JST).

Subwencja ogólna składa się z części: dla gmin i dla powiatów (wyrównawczej i równoważącej) oraz dla województw (wyrównawczej i regionalnej). Ponadto gminy, powiaty i województwa otrzymują subwencję oświatową. O przeznaczeniu środków otrzymanych z tytułu subwencji ogólnej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być także **dotacje celowe z budżetu państwa** na zadania z zleczone, realizowane na mocy porozumień z organami administracji rządowej, usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz innych klęsk żywiołowych, finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych, realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych, środki z funduszy celowych, a od 1 stycznia 2010 r. dodatkowo dotacje udzielone przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Dochodami powiatu są ponadto dotacje z budżetu państwa na realizację zadań straży i inspekcji.

Poniżej zaprezentowano wykonanie dochodów w latach 2008-2010 z podziałem na typy jednostek oraz źródła dochodów, zgodnie z art. 3 ustawy o dochodach JST.

Wykonanie dochodów wg typów jednostek w latach 2008-2010 (w zł)

Typ JST	Wykonanie					
	dochody własne	udział %	dotacje ¹³	udział %	subwencja ogólna ¹⁴	udział %
2008						
Województwo	110 553 343	31,53%	133 505 219	38,07%	106 590 466	30,40%
Miasta na pr. powiatu	459 883 310	57,94%	115 388 895	14,54%	218 382 926	27,52%
Pow. Ziemskie	159 851 390	29,37%	132 653 036	24,37%	251 764 061	46,26%
Miasta	208 640 074	60,90%	60 592 449	17,69%	73 369 786	21,42%
Miasta i Gminy	482 954 598	48,76%	229 246 219	23,14%	278 337 004	28,10%
Gminy	228 665 769	42,15%	133 739 939	24,65%	180 115 085	33,20%
OGÓŁEM	1 650 548 483	46,31%	805 125 757	22,59%	1 108 559 328	31,10%
2009						
Województwo	101 711 125	13,45%	531 084 044	70,23%	123 394 568	16,32%
Miasta na pr. powiatu	433 904 616	50,32%	188 665 774	21,88%	239 702 230	27,80%
Pow. Ziemskie	183 874 918	27,33%	210 347 480	31,26%	278 587 866	41,41%
Miasta	206 052 542	55,64%	83 307 936	22,50%	80 942 588	21,86%
Miasta i Gminy	475 055 405	44,78%	282 728 764	26,65%	302 999 230	28,56%
Gminy	230 354 689	39,66%	151 310 147	26,05%	199 089 164	34,28%
OGÓŁEM	1 630 953 295	37,90%	1 447 444 145	33,64%	1 224 715 646	28,46%
2010						
Województwo	118 939 417	25,02%	215 811 641	45,40%	140 553 728	29,57%
Miasta na pr. powiatu	461 580 547	52,14%	170 107 865	19,21%	253 642 672	28,65%
Pow. Ziemskie	189 943 824	27,76%	196 674 275	28,75%	297 529 633	43,49%
Miasta	215 058 820	53,96%	101 342 876	25,43%	82 120 127	20,61%
Miasta i Gminy	494 713 505	42,92%	345 905 677	30,01%	312 029 971	27,07%
Gminy	229 345 044	36,13%	201 722 288	31,78%	203 632 726	32,08%
OGÓŁEM	1 709 581 157	40,41%	1 231 564 621	29,11%	1 289 508 857	30,48%

W 2010 r., w porównaniu do roku 2009, największą dynamiką wzrostu charakteryzowały się dochody z tytułu subwencji, które wzrosły o 5,3%, dochody z tytułu dotacji zmniejszyły się o 14,9%, natomiast realizacja dochodów własnych była wyższa o 4,8%. Osiągnięty - dzięki wzrostowi dotacji celowych i subwencji ogólnej - wzrost dochodów budżetowych JST województwa lubuskiego nie oznacza równie dobrej sytuacji we wszystkich jednostkach. Będące głównym składnikiem dochodów własnych podatki i opłaty wzrosły zaledwie o 0,9%, w tym udziały w podatku dochodowym w skali województwa zmalały o 0,7%. Dochody z majątku wszystkich jednostek samorządu terytorialnego¹⁵ w porównaniu z rokiem 2009 zmniejszyły się o 5%.

Rok 2009 nie był korzystny dla dochodów własnych jednostek zarówno województwa, jak i całego kraju. Dochody własne samorządów województwa w stosunku do 2008 r. zmniejszyły się o 1,2%, natomiast przeciętnie w skali krajowej spadek ten wyniósł 3,6%. Na taki stan rzeczy zdecydowany wpływ miało najprawdopodobniej pogorszenie koniunktury gospodarczej. Jeśli chodzi

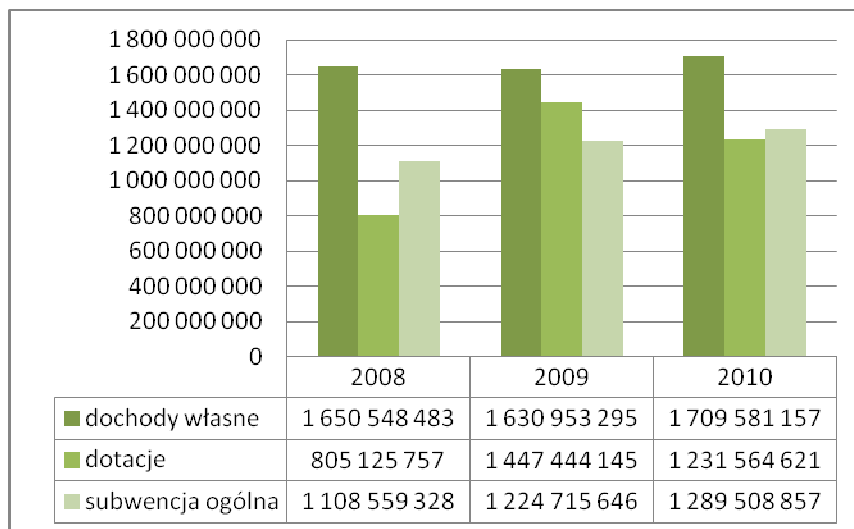
¹³ Dane liczbowe zostały opracowane w oparciu o roczne sprawozdania Rb-27S: suma §§ 200, 201, 202, 203, 211, 212, 213, 221, 222, 223, 244, 246, 269, 270, 273, 287, 618, 620, 626, 628, 629, 631, 632, 633, 641, 642, 643, 651, 652, 653, 656, 657.

¹⁴ Jw.: suma §§ 275, 276, 277, 278, 279.

¹⁵ Suma §§: 047, 075, 076, 077, 078, 087.

o przyrosty kwot dotacji to wyniosły one w skali województwa aż 79,8% (samorządu województwa - 297,8%), zaś subwencji - 10,5% i to w głównej mierze zaważyło na ogólnym wzroście dochodów w roku 2009 o 20,7%. Zapewniające największą samodzielność gospodarowania dochody własne JST Lubuskiego wzrosły w długim okresie (lata 2008 - 2010) zaledwie o 3,6%, podczas gdy dotacje były wyższe o 53%, a wzrost subwencji wyniósł 16,3%.

Poniższy wykres obrazuje wielkość trzech głównych źródeł dochodów osiągniętych w badanym okresie przez wszystkie szczeble sektora samorządowego.

W roku 2010 jedynie dochody własne gmin zmniejszyły się o 0,4% w stosunku do roku 2009. W najmniejszym stopniu wzrosły dochody własne powiatów (o 3,3%), miasta i gminy miejsko-wiejskie zrealizowały dochody własne odpowiednio o: 4,4% i 4,1% wyższe niż rok wcześniej. Znacznie wzrosły dochody własne miast na prawach powiatu (o 6,4%), a najszybciej, w zestawieniu z innymi typami JST województwa, wzrosły dochody własne lubuskiego województwa samorządowego (o 16,9%). Spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego oraz skutki wprowadzonych zmian systemowych w obszarze podatków spowodowały, że w omawianym okresie zanotowano spadek, z roku na rok, dochodów z udziałów w podatku dochodowym.

Typ JST	Wielkość zrealizowanych dochodów z tyt. udziałów w pod. doch.			Wskaźnik dynamiki	
	2008	2009	2010	2010/2009	2009/2008
Województwo	99 548 771,83	82 301 354,45	82 023 881,64	99,7%	82,7%
Miasta na pr. powiatu	235 387 967,26	214 185 830,36	212 159 256,59	99,1%	91,0%
Pow. Ziemskie	87 526 664,01	79 120 312,54	78 346 985,01	99,0%	90,4%
Miasta	77 484 802,07	70 829 421,75	69 270 116,13	97,8%	91,4%
Miasta i Gminy	164 981 833,86	146 362 227,73	144 988 116,28	99,1%	88,7%
Gminy	74 627 566,18	70 461 104,39	71 994 271,46	102,2%	94,4%
Ogółem	739 557 605,21	663 260 251,22	658 782 627,11	99,3%	89,7%

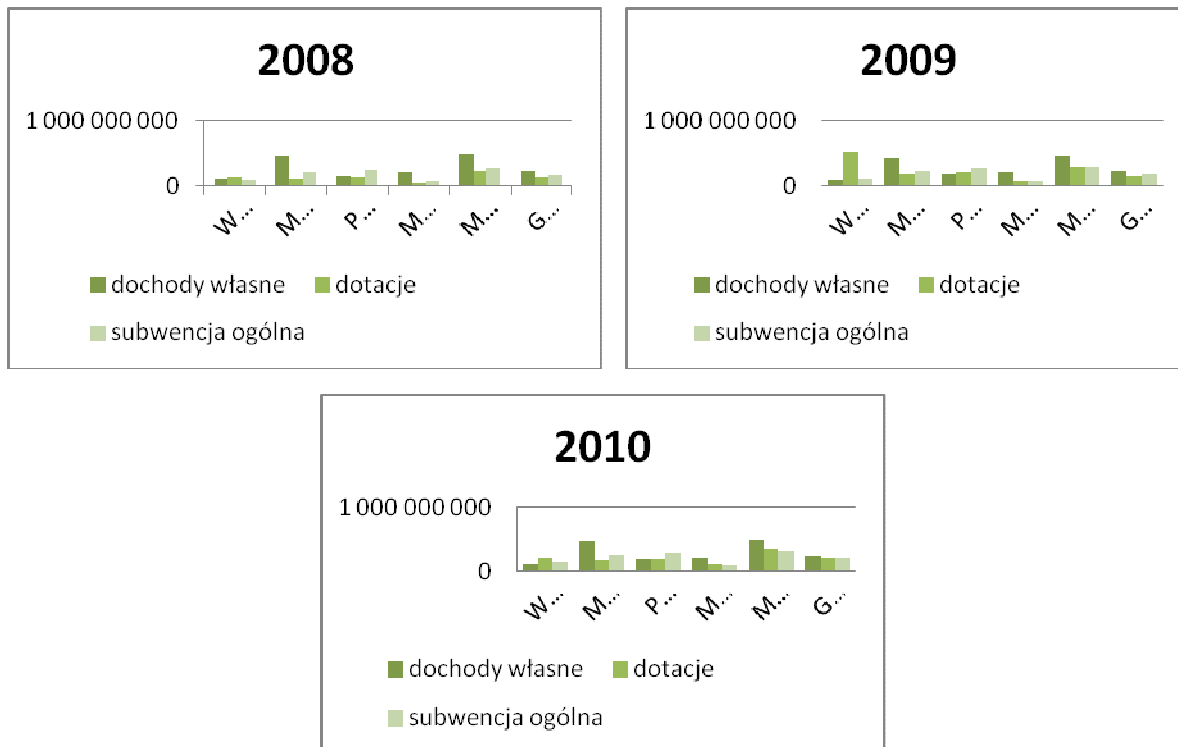
Składnikiem, który zdecydował o wzroście w roku 2010 ogólnej kwoty dochodów budżetowych gmin (+9,3%), miasto-gmin (+8,7%) oraz miast (+7,6%) były dotacje celowe - wzrosły w porównaniu do ubiegłego roku odpowiednio o: 33,3%, 22,3%, 21,6%. W stosunku do 2009 r. kwoty dotacji przekazane samorządowi województwa zmalały o 59,4% i to w głównej mierze przyczyniło się do spadku dochodów o 37,1%. Wiąże się to ze zmianą przekazywania do JST środków unijnych - województwa już nie pełni rolę instytucji zarządzającej i pośredniczącej w realizacji programów unijnych, co znalazło odbicie w zmianie struktury dochodów budżetowych. Wielkość kwot dotacji uzyskanych przez miasta na prawach powiatu i lubuskie powiaty spadła odpowiednio o: 9,8% i 6,5%. Dochody tych szczebli samorządu wzrosły nieznacznie w roku 2010 i były o 2,7% i 1,7% wyższe w zestawieniu z rokiem 2009.

W słabszym stopniu na wzrost dochodów budżetowych w roku 2010 oddziaływały kwoty przekazywanej z budżetu państwa subwencji ogólnej (wzrost o 5,3%). Jej część oświatowa wzrosła o 4,8%, wyrównawcza i równoważąca oraz regionalna - o 8,4%. Przyrost części regionalnej o 7,1%, oświatowej o 12,3% i wyrównawczej o 25,8% spowodował, że kwota subwencji ogólnej w 2010

najsilniej wzrosła w samorządzie województwa (o 13,9%). W miastach, gminach miejsko - wiejskich i gminach wzrost był nieznaczny i wynosił odpowiednio: 1,5%, 3%, 2,3%. W pozostałych typach jednostek wielkość dochodów uzyskanych z tego źródła zwiększyła się w Miastach na prawach powiatu o 5,8%, w powiatach o 6,8%.

Wykonanie dochodów w poszczególnych typach jednostek województwa lubuskiego przedstawiono na wykresach graficznych.

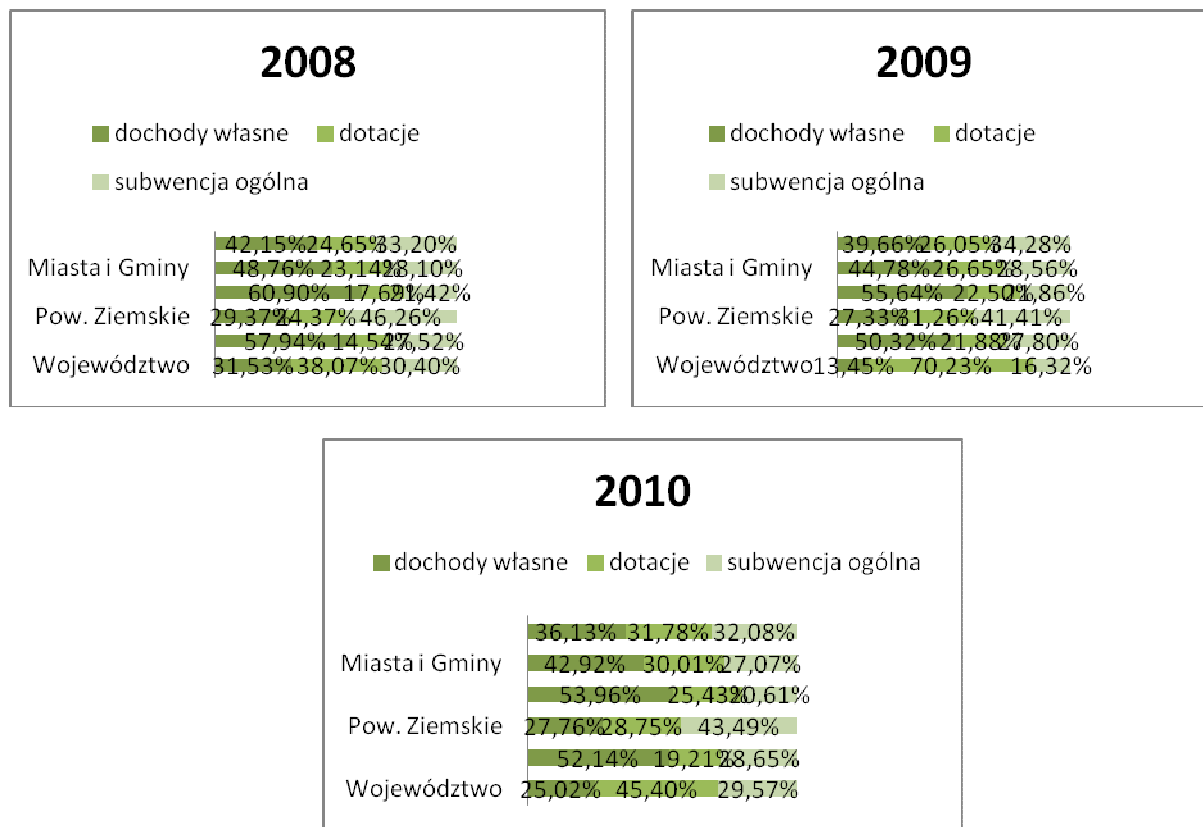

Warto podkreślić, że dochody własne nie mają z góry określonego przeznaczenia, pozostają w dyspozycji organów JST. Wyjątek stanowią opłaty za korzystanie z prawa sprzedaży alkoholu, które - zgodnie z przepisami prawa - winny być wykorzystane na sfinansowanie realizacji gminnego i wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. Gminy oraz miasta na prawach powiatu mogą również w sposób bezpośredni wpływać na poziom uzyskiwanych dochodów z podatków i opłat lokalnych określając wysokość stawek, uchwalając zwolnienia i ulgi w obciążeniach podatkowych, podejmując decyzje w sprawie umorzeń, odroczeń i rozłożenia na raty należności podatkowej oraz inicjując egzekucje przypisanych należności. Bezpośrednimi instrumentami określającymi wysokość uzyskiwanych dochodów własnych są również przyjęte przez JST zasady gospodarowania posiadanym majątkiem. Pośrednimi metodami oddziaływania na wysokość realizowanych dochodów własnych są również wszystkie działania, w tym polityka inwestycyjna, pobudzające rozwój gospodarcy na własnym terenie, co w dalszej kolejności owocuje wzrostem przede wszystkim dochodów podatkowych i dochodów z majątku. Uzyskane dzięki tym działaniom wyższe dochody ułatwiają jednostkom samorządowym finansowanie wkładów własnych niezbędnych przy realizacji programów z udziałem środków unijnych, co w widoczny sposób rozszerza możliwości korzystania z tych środków. Wielkość uzyskanych dochodów z majątku w badanym okresie przedstawiono poniżej.

Typ JST	Wielkość zrealizowanych dochodów z majątku			Wskaźnik dynamiki	
	2008	2009	2010	2010/2009	2009/2008
Województwo	2 585 914,50	5 114 685,86	3 837 408,79	75,0%	197,8%
Miasta na pr. powiatu	49 679 458,66	36 808 932,95	41 746 536,77	113,4%	74,1%
Pow. Ziemskie	7 348 419,48	18 412 776,90	11 487 417,90	62,4%	250,6%
Miasta	37 099 711,11	43 161 928,38	41 721 914,35	96,7%	116,3%
Miasta i Gminy	57 729 017,34	60 004 550,20	55 165 710,11	91,9%	103,9%
Gminy	18 921 130,20	13 116 710,64	13 835 477,62	105,5%	69,3%
Ogółem	173 363 651,29	176 619 584,93	167 794 465,54	95,0%	101,9%

Ponieważ dotacje celowe i subwencja ogólna nie zapewniają takiej swobody, udział dochodów własnych traktowany jest jako najbardziej syntetyczny miernik samodzielności finansowej JST. Dotacje celowe przekazywane są na realizację z góry określonych celów, a subwencja ogólna w części ma określone przeznaczenie, pozostawia pewną swobodę w wyborze kierunków jej wykorzystania, natomiast nie zapewnia bezpośrednich narzędzi oddziaływania na wysokość uzyskiwanych kwot subwencji.

Udział procentowy opisanych wyżej źródeł dochodów w dochodach ogółem osiągniętych w badanym okresie przez wszystkie szczeble sektora samorządowego przedstawiał się jak niżej:

2. Realizacja wydatków budżetowych

Analizę wydatków jednostek samorządu terytorialnego można przeprowadzić w zakresie wydatkowania środków publicznych tj. w układzie działów klasyfikacji budżetowej, struktury wydatków w podziale na zadania własne i zlecone bądź według ich rodzaju: wydatki bieżące i majątkowe.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego były odzwierciedleniem realizacji ich zadań. W ich wielkości znajdują odbicie kierunki i zakres zadań powierzonych samorządom do wykonania. Wydatki ponoszone przez jednostki samorządu terytorialnego były przeznaczone na realizację określonych ustawowo zadań własnych oraz zadań należących do kompetencji państwa, a zleconych do wykonania samorządom.

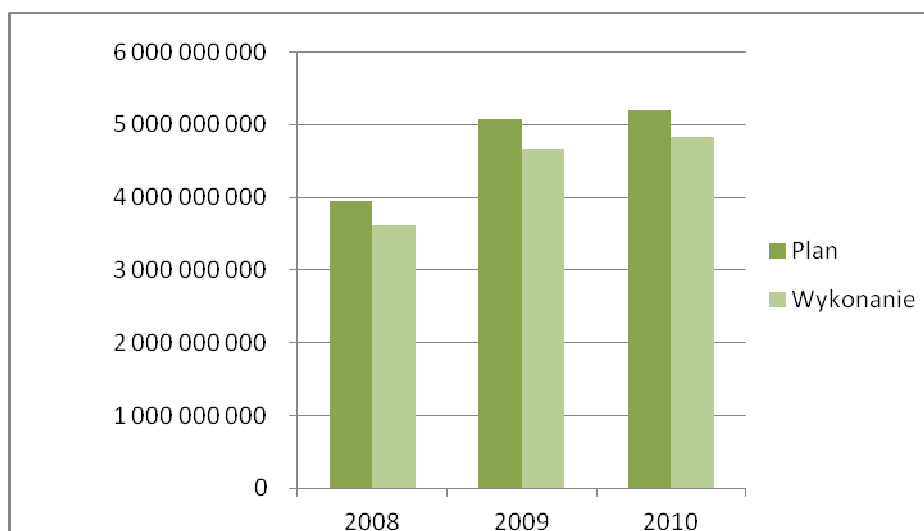
Zakres wydatkowania środków publicznych przez podmioty samorządowe był efektem działań podejmowanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego oraz uzyskanych dochodów. Rozwój samorządów stymulowały wydatki majątkowe, a przede wszystkim wydatki inwestycyjne. Wydatki bieżące zabezpieczały wykonywanie ustawowo przypisanych zadań, w tym obowiązkowych

Wydatki budżetowe w latach 2008-2010, z uwzględnieniem podziału na wydatki bieżące i majątkowe zaprezentowano poniżej w formie tabelarycznej.

Wyszczególnienie	Plan	Wydatki wykonane	Struktura	Wskaźnik wykonania
	w zł		w %%	
Rok 2008				
WYDATKI OGÓŁEM z tego:	3 947 912 511	3 608 612 020	100,0	91,4
Wydatki bieżące	3 160 039 178	2 989 750 535	82,9	94,6
Wydatki majątkowe	787 873 333	618 861 485	17,1	78,5
Rok 2009				
WYDATKI OGÓŁEM z tego:	5 084 090 752	4 670 426 680	100,0	91,9
Wydatki bieżące	3 410 762 691	3 228 299 409	69,1	94,7
Wydatki majątkowe	1 673 328 061	1 442 127 271	30,9	86,2
Rok 2010				
WYDATKI OGÓŁEM z tego:	5 193 242 144	4 833 678 299	100,0	93,1
Wydatki bieżące	3 657 923 917	3 507 533 253	72,6	95,9
Wydatki majątkowe	1 535 318 227	1 326 145 046	27,4	86,4

W analizowanym okresie nastąpił znaczny wzrost planowanych wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego z 3.947.912.511 zł w 2008 r. do 5.193.242.144 zł w roku 2010 (o 31,5%). Realizacja wydatków budżetowych JST w latach 2008-2010 wyniosła średnio 92,1%, przy czym najwyższa była w 2010 r. - 93,1%. Najwyższe wykonanie wydatków bieżących i majątkowych miało miejsce w 2010 roku i wyniosło odpowiednio 95,9% i 86,4%. W strukturze wydatków JST dominowały wydatki bieżące, które stanowiły średnio 74,9% (udział wydatków majątkowych wyniósł średnio 25,1%). Najniższy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem odnotowano w 2009 r. i wyniósł 69,1%, natomiast wzrósł udział wydatków majątkowych do 30,9%. Na taką sytuację duży wpływ miał wzrost zadań inwestycyjnych realizowanych w 2009 roku przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków PROW i Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Wykonanie wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego w latach 2008-2010 przedstawia zamieszczony wykres.

Wykonanie wydatków w województwie lubuskim w latach 2008-2010

Wydatki budżetowe zrealizowane w latach 2008-2010 przez samorzady województwa lubuskiego wraz z procentowym wykonaniem oraz udział wydatków poszczególnych szczebli JST w wydatkach ogółem przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Wyszczególnienie		Plan	Wykonanie		Struktura
		zł	zł	%	%
OGÓLEM	2008	3 947 912 511	3 608 612 020	91,4	100
	2009	5 084 090 752	4 670 426 680	91,9	100
	2010	5 193 242 144	4 833 678 299	93,1	100
Województwo	2008	423 601 032	340 059 853	80,3	9,4
	2009	870 231 788	777 352 763	89,3	16,6
	2010	563 652 350	513 350 113	91,1	10,6
Miasta na pr. powiatu	2008	914 912 014	826 842 230	90,4	22,9
	2009	1 084 547 207	983 046 955	90,6	21,0
	2010	1 092 610 689	1 040 686 847	95,2	21,5
Powiaty Ziemskie	2008	570 773 268	548 492 096	96,1	15,2
	2009	759 827 996	716 438 931	94,3	15,3
	2010	807 590 180	750 589 216	92,9	15,5
Miasta	2008	349 437 068	335 939 905	96,1	9,3
	2009	420 177 530	402 252 881	95,7	8,6
	2010	473 886 012	447 571 475	94,4	9,3
Miasta i Gminy	2008	1 096 465 969	1 018 724 377	92,9	28,2
	2009	1 257 877 974	1 168 294 589	92,9	25,0
	2010	1 444 142 727	1 347 273 217	93,3	27,9
Gminy	2008	592 723 160	538 553 559	90,9	14,9
	2009	691 428 257	623 040 561	90,1	13,3
	2010	811 360 186	734 207 431	90,5	15,2

W latach 2008-2010 w większości samorządów nastąpił wzrost planowanych wydatków budżetowych, przy czym najwyższy wzrost odnotowano w powiatach ziemskich - o 41,5% oraz w gminach - o 36,9%, zaś najniższy w miastach na prawach powiatu - wzrost o 19,4%.

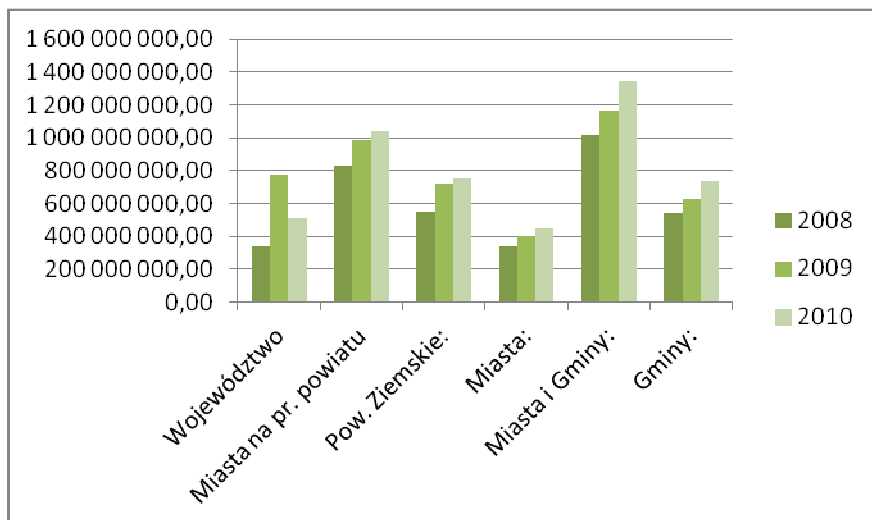
W latach 2008-2009 w województwie samorządowym wystąpił duży wzrost planowanych wydatków budżetowych o 105,4%, natomiast w roku 2010 nastąpił spadek tych wydatków o 35,2%. Przyczyną takiej sytuacji należy upatrywać w wyłączeniu z budżetu samorządu województwa dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań ze środków LRPO, które były przekazywane jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie podpisanych umów. Od 2010 roku środki na zadania realizowane w ramach LRPO przekazywane były jednostkom samorządowym z budżetu państwa w formie dotacji celowej w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Najwyższy procent wykonania wydatków w omawianym okresie wystąpił w miastach (średnio 95,4%) oraz w powiatach ziemskich (94,4%), zaś najniższy w województwie samorządowym średnio 86,9%. W województwie samorządowym, w miastach na prawach powiatu oraz w miastach i gminach nastąpił nieznaczny wzrost realizacji wydatków budżetowych, przy czym największe wykonanie wydatków wystąpiło w miastach na prawach powiatu - wzrost z 90,4% w 2008 r. do 95,2% w 2010 r. W pozostałych typach jednostek nastąpił nieznaczny spadek zrealizowanych wydatków.

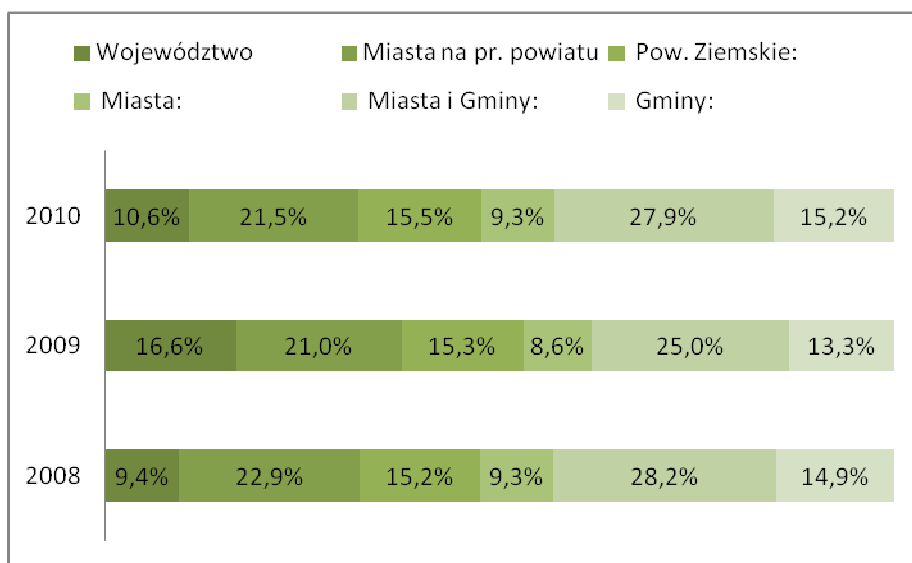
Jak wynika z powyższego zestawienia kwoty zrealizowanych wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego w analizowanych latach uległy zwiększeniu, za wyjątkiem województwa samorządowego, którego wydatki wzrosły w 2009 r., zaś rok później zmalały. Na przestrzeni omawianych lat najwyższy wzrost wydatków wystąpił w miastach i gminach z 1.018.724.377 zł w 2008 r. do 1.347.273.217 zł w 2010 r. (tj. o 328.548.840 zł), zaś najniższy odnotowano w miastach - wzrost o 111.631.570 zł.

Wielkości wydatków osiągniętych przez poszczególne szczeble JST w badanym okresie obrazuje poniższy wykres.

Wykonanie wydatków ogółem poszczególnych typów jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego w latach 2008-2010

Udział wykonanych wydatków poszczególnych stopni samorządu terytorialnego w ogólnej kwocie wydatków JST w latach 2008-2010 przedstawia poniższy wykres.

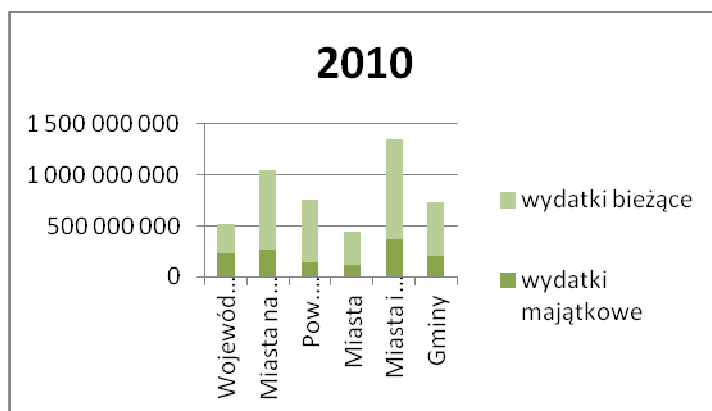
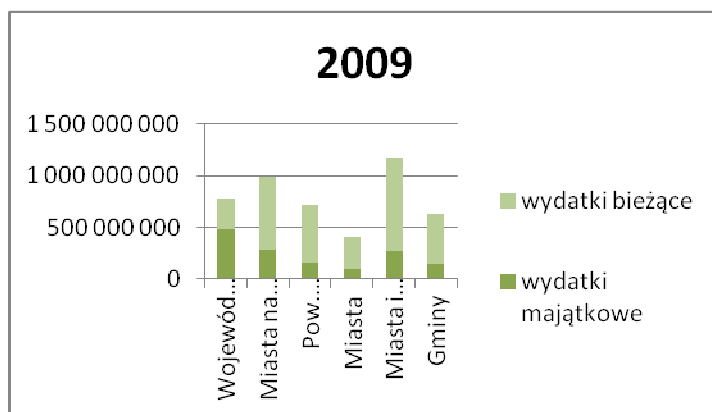
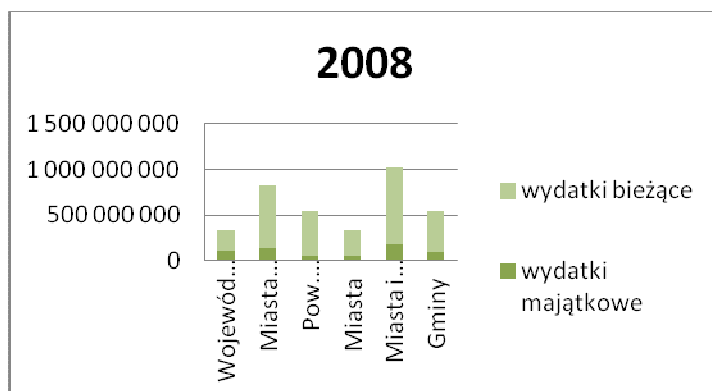
Najwyższy udział w wydatkach ogółem stanowiły wydatki miast i gmin średnio 27,1%, przy czym najwyższy wskaźnik wystąpił w 2008 r. - 28,2%. Najniższy udział w wydatkach ogółem wystąpił w miastach średnio 9,1%, z tego w roku 2009 wskaźnik wyniósł 8,6%.

Dynamikę wydatków w badanym okresie (w%) przedstawiono poniżej.

Typ JST	Wskaźnik dynamiki		
	2010/2009	2009/2008	2010/2008
Ogółem	103,5	129,4	133,9
Województwo	66,0	228,6	151,0
Miasta na pr. powiatu	105,9	118,9	125,9
Pow. Ziemskie	104,8	130,6	136,8
Miasta	111,3	119,7	133,2
Miasta i Gminy	115,3	114,7	132,3
Gminy	117,8	115,7	136,3

Z prezentowanych powyżej danych wynika, iż wskaźnik dynamiki wydatków budżetowych JST w latach 2008-2010 wzrósł o 33,9%. Najwyższy wzrost wskaźnika wystąpił w województwie samorządowym - o 51,0% oraz w powiatach ziemskich - o 36,8%, zaś najniższy w miastach na prawach powiatu - wzrost o 25,9%. W roku 2009, w porównaniu do roku poprzedniego najwyższy wzrost wskaźnika wystąpił w województwie samorządowym o 128,6%, w związku z realizacją inwestycji samorządowych w ramach LRPO. Najniższy wzrost wskaźnika dynamiki odnotowano w miastach i gminach - o 14,7%. Trudno nie zauważyć, że w roku 2010 w porównaniu do roku poprzedniego wystąpił spadek wydatków w województwie samorządowym - aż o 34% (przyczyny zostały omówione powyżej), w mniejszym stopniu zaś wzrastał wskaźnik dynamiki miastach na prawach powiatu, powiatach ziemskich i miastach, a był wyższy w gminach oraz w miastach i gminach.

Struktura wykonanych wydatków majątkowych i bieżących w badanym okresie w podziale na szczeble JST została przedstawiona w wersji graficznej

Wyszczególnienie		Wydatki ogółem (w zł)	Wykonanie wydatków budżetowych							
			wydatki majątkowe			wydatki bieżące				
			ogółem	w tym:		ogółem	w tym:			
				inwestycyjne ¹⁶	dotacje i wpłaty ¹⁷		wynagrodzenia ¹⁸	dotacje i wpłaty ¹⁹	obsługa długu ²⁰	pozostałe
Województwo	2008	340 059 853	111 051 751	93 475 120	17 576 631	229 008 102	55 032 204	69 753 925	7 989 341	96 232 632
	2009	777 352 763	480 874 634	155 540 930	325 283 704	296 478 129	65 460 452	78 854 584	8 470 263	143 692 830
	2010	513 350 113	229 113 986	176 211 129	51 957 753	284 236 127	73 441 122	82 472 378	7 572 497	120 750 131
Miasta na pr. powiatu	2008	826 842 230	133 619 486	86 952 133	39 202 853	693 222 743	292 749 776	146 106 191	7 615 728	246 751 048
	2009	983 046 955	280 324 496	263 197 456	12 249 067	702 722 459	308 216 192	156 442 901	9 330 435	228 732 931
	2010	1 040 686 847	265 709 603	223 694 174	38 313 929	774 977 243	348 947 023	154 102 551	14 350 110	257 577 559
Powiaty Ziemskie	2008	548 492 096	47 482 592	44 865 889	2 616 704	501 009 504	317 371 474	20 144 429	7 620 248	155 873 353
	2009	716 438 931	163 159 398	155 533 080	6 791 389	553 279 533	355 354 085	20 639 910	7 848 332	169 437 206
	2010	750 589 216	137 665 808	128 118 404	8 542 404	612 923 407	381 954 047	24 188 217	10 092 363	196 688 781
Miasta	2008	335 939 905	51 449 236	45 561 416	2 113 820	284 490 669	104 015 175	50 142 053	3 099 185	127 234 256
	2009	402 252 881	96 897 533	85 315 409	5 427 124	305 355 348	111 554 193	53 457 467	3 105 223	137 238 465
	2010	447 571 475	122 013 036	110 577 047	7 645 989	325 558 439	118 699 221	56 214 328	3 784 427	146 860 463
Miasta i gminy	2008	1 018 724 377	177 623 351	169 915 284	7 030 915	841 101 026	359 851 625	54 257 747	9 114 148	417 877 505
	2009	1 168 294 589	269 058 643	249 889 634	13 613 633	899 235 946	396 582 415	62 207 970	9 861 878	430 583 683
	2010	1 347 273 217	362 612 677	344 765 143	14 394 788	984 660 540	428 316 559	70 053 051	15 771 553	470 519 377
Gminy	2008	538 553 559	97 635 068	81 510 923	9 907 146	440 918 491	191 019 311	25 922 870	3 600 737	220 375 574
	2009	623 040 561	151 812 567	133 229 731	12 130 481	471 227 995	208 297 307	27 585 562	3 502 660	231 842 467
	2010	734 207 432	209 029 935	196 194 876	9 375 059	525 177 497	228 949 858	29 235 357	5 583 499	261 408 783

¹⁶ Suma §§: 605, 606, 658.

¹⁷ Suma §§: 617, 620, 621, 622, 623, 630, 656, 657, 661, 662, 663, 664, 665.

¹⁸ Suma §§: 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 417.

¹⁹ Suma §§: 231, 232, 233, 241, 248, 249, 250, 251, 252, 254, 256, 257, 258, 259, 262, 263, 264, 265, 271, 272, 273, 280, 281, 282, 283, 288, 290, 300.

²⁰ Suma §§: 806, 807, 811, 812, 813.

Wyszczególnienie		Wydatki ogółem (w %)	Udział w ogólnej kwocie wydatków budżetowych							
			wydatki majątkowe			wydatki bieżące				
			ogółem	w tym:		ogółem	w tym:			
				inwestycyjne	dotacje i wpłaty		wynagrodzenia	dotacje i wpłaty	obsługa długu	pozostałe
Województwo	2008	100,0%	32,7%	27,5%	5,2%	67,3%	16,2%	20,5%	2,3%	28,3%
	2009	100,0%	61,9%	20,0%	41,8%	38,1%	8,4%	10,1%	1,1%	18,5%
	2010	100,0%	44,6%	34,3%	10,1%	55,4%	14,3%	16,1%	1,5%	23,5%
Miasta na pr. powiatu	2008	100,0%	16,2%	10,5%	4,7%	83,8%	35,4%	17,7%	0,9%	29,8%
	2009	100,0%	28,5%	26,8%	1,2%	71,5%	31,4%	15,9%	0,9%	23,3%
	2010	100,0%	25,5%	21,5%	3,7%	74,5%	33,5%	14,8%	1,4%	24,8%
Powiaty Ziemskie	2008	100,0%	8,7%	8,2%	0,5%	91,3%	57,9%	3,7%	1,4%	28,4%
	2009	100,0%	22,8%	21,7%	0,9%	77,2%	49,6%	2,9%	1,1%	23,6%
	2010	100,0%	18,3%	17,1%	1,1%	81,7%	50,9%	3,2%	1,3%	26,2%
Miasta	2008	100,0%	15,3%	13,6%	0,6%	84,7%	31,0%	14,9%	0,9%	37,9%
	2009	100,0%	24,1%	21,2%	1,3%	75,9%	27,7%	13,3%	0,8%	34,1%
	2010	100,0%	27,3%	24,7%	1,7%	72,7%	26,5%	12,6%	0,8%	32,8%
Miasta i gminy	2008	100,0%	17,4%	16,7%	0,7%	82,6%	35,3%	5,3%	0,9%	41,0%
	2009	100,0%	23,0%	21,4%	1,2%	77,0%	33,9%	5,3%	0,8%	36,9%
	2010	100,0%	26,9%	25,6%	1,1%	73,1%	31,8%	5,2%	1,2%	34,9%
Gminy	2008	100,0%	18,1%	15,1%	1,8%	81,9%	35,5%	4,8%	0,7%	40,9%
	2009	100,0%	24,4%	21,4%	1,9%	75,6%	33,4%	4,4%	0,6%	37,2%
	2010	100,0%	28,5%	26,7%	1,3%	71,5%	31,2%	4,0%	0,8%	35,6%

W latach 2008-2010 w strukturze wydatków każdego typu JST dominowały wydatki bieżące.

Najwyższy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem wystąpił w powiatach ziemskich (średnio 83,4%) oraz w miastach (średnio 77,8%), zaś najniższy udział wydatków bieżących odnotowano w województwie samorządowym (średnio 53,6%), przy czym w 2009 roku wydatki majątkowe były w województwie wyższe od wydatków bieżących i wyniosły odpowiednio 61,9% i 38,1%. W analizowanym okresie we wszystkich typach JST nastąpił spadek wydatków bieżących, przy czym największy był w miastach o 12,0%, zaś najmniejszy w miastach na prawach powiatu o 9,3%.

Z wydatków majątkowych wydzielono wydatki inwestycyjne realizowane przez jednostki samorządowe jako zadania własne, dotacje na inwestycje przekazywane innym jednostkom sektora finansów publicznych oraz jednostkom spoza sektora oraz wpłaty (np. na Fundusz Wsparcia Policji).

W analizowanym okresie w niektórych typach JST odnotowano systematyczny wzrost udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem, natomiast w województwie samorządowym, w miastach na prawach powiatu oraz w powiatach ziemskich udział wydatków inwestycyjnych ulegał wahaniom. Największy wzrost wydatków na inwestycje we wszystkich typach JST wystąpił w 2009 roku, w szczególności w miastach na prawach powiatu wzrost o 16,3% oraz w powiatach ziemskich wzrost o 13,5%. Na taką sytuację wpływ miała realizacja zadań inwestycyjnych współfinansowana ze środków budżetu państwa (np. budowa dróg i boisk przyszkolnych) oraz z budżetu Unii Europejskiej (np. budowa dróg, szkół, domów kultury, wodociągów i kanalizacji).

Jak wynika z prezentowanych danych udział dotacji na inwestycje oraz wpłat w wydatkach ogółem w latach 2008-2010 w poszczególnych typach jednostek ulegał wahaniom. Znaczny wzrost udziału dotacji na inwestycje wystąpił w województwie samorządowym z 5,2% w 2008 r. do 41,8% w 2009r., natomiast w 2010 r. nastąpił spadek dotacji o 31,7%. W 2009 roku w budżecie samorządu województwa utworzono plan wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacyjnych Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Środki te przeznaczone były dla beneficjentów LRPO na lata 2007-2013, których projekty znalazły się w Indykatoryjnym Planie Inwestycyjnym przyjętym przez Zarząd Województwa Lubuskiego oraz dla Beneficjentów, którzy przeszli pozytywną ocenę formalną i merytoryczną wniosków o dofinansowanie projektów w ramach tego programu. Znacznie niższy udział dotacji i wpłat na inwestycje wystąpił w miastach na prawach powiatu średnio 3,2%, natomiast w pozostałych typach jednostek nie przekroczył 2% wydatków ogółem w każdym roku budżetowym. Najmniej dotacji i wpłat na inwestycje udzieliły w 2008 r. powiaty ziemskie, miasta oraz miasta i gminy odpowiednio 0,5%, 0,6% i 0,7%.

Analizując sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego należałoby dokonać analizy struktury rzeczowej wydatków bieżących, wyodrębniając z nich wydatki na wynagrodzenia i pochodne, dotacje przekazane z budżetu oraz wydatki związane z obsługą długu.

Wzrost udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w 2009 r. spowodował spadek wydatków na zadania bieżące we wszystkich typach JST, przy czym najwyższy spadek odnotowano w województwie samorządowym o 29,2% oraz w powiatach ziemskich o 14,1%, zaś najniższy w miastach i gminach o 5,6%. W roku następnym w trzech typach jednostek utrzymała się tendencja spadkowa wydatków bieżących.

W latach 2008-2010 na wysokim poziomie utrzymywał się udział wydatków na wynagrodzenia i pochodne w wydatkach ogółem z wyraźnie zaznaczoną tendencją spadkową. Pomimo to szczególnie wysoki udział wynagrodzeń i pochodnych w badanych latach obciążał nadal wydatki powiatów ziemskich - średnio 52,8%, co było związane ze specyfiką realizowanych przez własne jednostki budżetowe zadań. Najniższy udział wynagrodzeń i pochodnych odnotowano w województwie samorządowym - średnio 13,0%. W pozostałych typach JST wydatki na wynagrodzenia i pochodne mieściły się w przedziale 26,5% 35,4%

Wydatki na dotacje i wpłaty we wszystkich jednostkach samorządowych w omawianym okresie uległy zmniejszeniu. Udział dotacji w wydatkach ogółem najwyższy był w miastach na prawach powiatu - średnio 16,1% oraz w województwie samorządowym - średnio 15,6%, zaś najniższy w powiatach ziemskich - średnio 3,3%. Dotacje i wpłaty odgrywały również stosunkowo ważną pozycję w wydatkach bieżących. W badanym okresie stanowiły one (średnio) 28,5% wydatków bieżących województwa samorządowego, 21,0% - miast na prawach powiatu, 17,5% miast, 13,2% gmin, 6,8% wydatków bieżących miast i gmin, i 3,9% powiatów ziemskich. Wysoki poziom dotacji udzielanych z budżetu województwa samorządowego związany był z realizacją zadań przez inne podmioty (m.in. na dofinansowanie przewozów pasażerskich). Dotacje udzielane z budżetów miast, gmin i miast na prawach powiatów przeznaczane były dla własnych jednostek organizacyjnych oraz dla podmiotów realizujących zadania zlecone (stowarzyszenia, fundacje, organizacje pozarządowe), na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego a także na zadania przekazywane w ramach porozumień między JST.

Z przedstawionej powyżej struktury wydatków bieżących w układzie rodzajowym wynika, że w miastach na prawach powiatu, miastach i gminach oraz w gminach zwiększyło się nieznacznie obciążenie wydatkami na obsługę długu, co było związane z obsługą zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych, zaś w województwie samorządowym nastąpiło minimalne obniżenie tych wydatków o 0,8%. W analizowanym okresie wydatki na obsługę długu stanowiły niewielki procent wydatków ogółem poszczególnych typów JST, przy czym największy udział wydatków na obsługę długu w wydatkach ogółem wystąpił w województwie samorządowym średnio 1,6% oraz w powiatach ziemskich 1,3%, zaś najniższy w gminach średnio 0,3%.

Wielkość zrealizowanych wydatków przez samorządy woj. lubuskiego w wybranych działach klasyfikacji budżetowej oraz ich strukturę w wydatkach ogółem w latach 2008–2010 przedstawiono poniżej.

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
Wydatki ogółem, w tym:	3 608 612 020	4 670 426 680	4 833 678 299
010 i 020 - Rolnictwo i leśnictwo; Leśnictwo	86 262 068	80 429 356	189 827 218
Udział %	2,4	1,7	3,9
600 - Transport i łączność	382 436 413	733 977 516	687 738 608
Udział %	10,6	15,7	14,2
630 - Turystyka	3 348 531	10 876 763	13 853 488
Udział %	0,1	0,2	0,3
700 i 710 - Gospodarka mieszkaniowa; Działalność usługowa	142 304 558	142 243 349	164 589 801
Udział %	3,9	3,0	3,4
750 - Administracja publiczna	375 036 331	415 485 864	436 379 352
Udział %	10,4	8,9	9,0
754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	92 100 422	111 467 196	121 970 715
Udział %	2,6	2,4	2,5
757 - Obsługa długu publicznego	47 893 273	51 197 978	67 125 718
Udział %	1,3	1,1	1,4
801 - Oświata i wychowanie	1 141 046 227	1 263 984 273	1 338 855 074
Udział %	31,6	27,1	27,7
851 - Ochrona zdrowia	59 633 382	136 757 801	106 848 696
Udział %	1,7	2,9	2,2
852 i 853 - Pomoc społeczna; Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	682 283 446	750 803 034	784 411 171
Udział %	18,9	16,1	16,2
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	108 207 867	101 371 003	110 076 763
Udział %	3,0	2,2	2,3
900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	189 474 503	230 810 495	304 981 788
Udział %	5,3	4,9	6,3
921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	124 194 228	227 358 127	243 034 700
Udział %	3,4	4,9	5,0
926 - Kultura fizyczna i sport	143 967 210	279 186 375	201 099 997
Udział %	4,0	6,0	4,2
Pozostałe działy	30 423 561	134 477 249	62 885 209
Udział %	0,8	2,9	1,3

Różnice w strukturze wydatków poszczególnych typów JST związane były z charakterem przypisanych im zadań własnych i zleconych. Znaczenie miała także forma realizacji poszczególnych zadań. Charakter podejmowanych zadań oraz wzrost dochodów wpłynęły na zmiany w strukturze działowej wydatków.

Jak wynika z prezentowanych danych wydatki ogółem w latach 2008-2010 wzrosły z 3.608.612.020 zł do 4.833.678.299 zł. Najpoważniejszą część w strukturze wydatków budżetowych JST w omawianym okresie stanowiły wydatki na realizację zadań oświatowych (Dz. 801) średnio 28,8%. Przy nominalnym wzroście wydatków na oświatę z 1.141.046.227 zł w 2008 r. do 1.338.855.074 zł w 2010 r. nastąpił niewielki spadek udziału tych wydatków w wydatkach ogółem z 31,6% w 2008 r. do 27,7% w 2010 r. Znaczącą pozycję w wydatkach ogółem stanowiły wydatki na zadania realizowane przez JST w zakresie pomocy społecznej i pozostałych zadań w zakresie polityki społecznej (Dz. 852 i 853) średnio 17,1%. W analizowanych latach można było zaobserwować wzrost

nominalny wydatków na zadania w zakresie pomocy i polityki społecznej pomimo spadku udziału tych wydatków w strukturze wydatków ogółem z 18,9% w 2008 r. do 16,2% w 2010 r. Ponad 10-cio procentowy udział w wydatkach budżetowych w omawianym okresie stanowiły wydatki na transport i łączność średnio - 13,5% przy czym najwyższy udział tych wydatków wystąpił w 2009 r. - 15,7%. Były to głównie wydatki na budowę i remonty dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich.

Najniższy udział w strukturze wydatków budżetowych w analizowanych latach stanowiły wydatki na turystykę (Dz. 630) średnio 0,2% oraz na ochronę zdrowia (Dz. 851) średnio 2,3%.

Dynamikę nominalną wydatków budżetowych w wybranych działach klasyfikacji budżetowej w latach 2008-2010 (w %) przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2009/2008	2010/2009	2010/2008
Wydatki ogółem, w tym:	129,4	103,5	133,9
010 i 020 - Rolnictwo i łowiectwo; Leśnictwo	93,2	236,0	220,1
600 - Transport i łączność	191,9	93,7	179,8
630 - Turystyka	324,8	127,4	413,7
700 i 710 - Gospodarka mieszkaniowa; Działalność usługowa	100,0	115,7	115,7
750 - Administracja publiczna	110,8	105,0	116,4
754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	121,0	109,4	132,4
757 - Obsługa długu publicznego	106,9	131,1	140,2
801 - Oświata i wychowanie	110,8	105,9	117,3
852 i 853 - Pomoc społeczna; Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	110,0	104,5	115,0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	93,7	108,6	101,7
900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	121,8	132,1	161,0
921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	183,1	106,9	195,7
926 - Kultura fizyczna i sport	193,9	72,0	139,7
Pozostałe działy	442,0	46,8	206,7

Z prezentowanych powyżej danych wynika, że w 2010 r. w porównaniu do roku 2008 najbardziej wzrosły wydatki na turystykę o 313,7%, związane one były z rozwojem i modernizacją infrastruktury turystycznej a także z wspieraniem zadań turystycznych oraz promocją krajobrazową i turystyczną poszczególnych regionów. Ponadto bardzo wyraźnie zwiększyły się wydatki na rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (Dz. 010 i 020) o 120,1% oraz na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego o 95,7%, w związku z realizacją zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem i modernizacją infrastruktury turystycznej i kulturowej województwa lubuskiego. W 2009 roku bardzo wysoki wskaźnik dynamiki nominalnej wystąpił w dziale 630 (Turystyka) - 224,8% i dziale 926 (Kultura fizyczna i sport) - 93,9%, co spowodowane było zwiększeniem dotacji z budżetu państwa na budowę boisk sportowych pn. „Orlik 2012”. Równie wysoki wzrost wskaźnika dynamiki nominalnej wystąpił w dziale 600 (Transport i łączność) - 91,9% w związku z realizacją przez wszystkie typy jednostek samorządowych zadań własnych związanych z inwestycjami drogowymi. W roku 2009 zmniejszyły się wydatki na rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (Dz. 010 i 020) o 3,8% oraz na edukacyjną opiekę wychowawczą (Dz. 854) o 6,3%.

3. Wydatki na oświatę i wychowanie w województwie lubuskim i źródła ich finansowania

W latach 2008-2010 największy udział w wydatkach budżetowych jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego stanowiły wydatki na oświatę i wychowanie.

System oświaty w Polsce gwarantuje każdemu obywatelowi prawo do kształcenia się oraz prawo dzieci i młodzieży do wychowania i opieki stosownego do wieku i osiągniętego rozwoju, w odpowiednich warunkach, z zapewnieniem opieki oraz indywidualnych programów nauczania dla szczególnie uzdolnionych. Generalnymi podmiotami powołanymi do prowadzenia szkół i placówek są jednostki samorządu terytorialnego oraz inne osoby prawne, w tym stowarzyszenia, fundacje, spółki kapitałowe, jak również osoby fizyczne.

Podstawą powołania szkół i placówek jest akt założycielski wydawany przez organizatora, którym jest rada gminy, rada powiatu i sejmik. Organ prowadzący ma obowiązek zapewnienia założonej szkole lub placówce odpowiednich warunków działalności, w tym warunków materialno-organizacyjnych. Jednym z najważniejszych zadań jednostki samorządu terytorialnego, jako organu prowadzącego szkołę lub placówkę, jest zapewnienie bezpieczeństwa i higienicznych warunków nauki. Za zajęcia przewidziane w planie według programów ramowych, prowadzone w określonych limitach godzinnych szkoła publiczna nie może pobierać żadnych opłat. Środki na ten cel muszą być zabezpieczone w budżecie samorządu.

Podstawowym źródłem finansowania zadań z zakresu oświaty i wychowania jest subwencja oświatowa. Stanowi one znaczną część dochodu każdego samorządu. Praktyka wykazuje jednak, że zdecydowana większość samorządów uznaje te środki za niewystarczające i dopłaca do zadań oświatowych z własnych dochodów.

Udział subwencji oświatowej w finansowaniu wydatków na oświatę i wychowanie w latach 2008-2010 w podziale na typy samorządu terytorialnego przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Lata	²¹ Wydatki na oświatę	Subwencja oświatowa	Udział
		zł	zł	%
OGÓŁEM	2008	1 141 046 227	815 736 196	71,5
	2009	1 263 984 273	869 778 769	68,8
	2010	1 338 855 074	911 483 357	68,1
Województwo	2008	12 957 359	15 049 199	116,1
	2009	38 003 824	14 915 659	39,2
	2010	17 001 344	16 752 514	98,5
Miasta na pr. powiatu	2008	312 580 436	202 500 728	64,8
	2009	299 867 983	221 803 153	74,0
	2010	320 209 896	238 436 587	74,5
Powiaty Ziemskie	2008	173 463 909	196 027 920	113,0
	2009	196 417 640	207 206 298	105,5
	2010	214 120 769	214 300 487	100,1
Miasta	2008	113 914 827	63 815 354	56,0
	2009	124 894 214	67 734 660	54,2
	2010	136 864 584	69 872 490	51,1
Miasta i Gminy	2008	342 199 398	212 258 901	62,0
	2009	384 775 300	223 291 990	58,0
	2010	419 741 416	234 204 845	55,8
Gminy	2008	185 930 298	126 084 094	67,8
	2009	220 025 312	134 827 009	61,3
	2010	230 917 065	137 916 434	59,7

W latach 2008-2010 nastąpił wzrost subwencji oświatowej, który podyktowany był wzrostem wynagrodzeń dla nauczycieli, w związku z podjętym przez Rząd zobowiązaniem określającym poziom podwyżek dla tej grupy zawodowej.

Z prezentowanych powyżej danych wynika, że w omawianym okresie wzrosły wydatki na oświatę i wychowanie o 17,3%, natomiast subwencja oświatowa wzrosła o 11,7%. Pomimo zwiększenia kwoty subwencji oświatowej dla województwa lubuskiego jej udział w finansowaniu wydatków oświatowych spadł z 71,5% w 2008 r. do 68,1% w 2010 r. We wszystkich typach JST na przestrzeni lat 2008-2010 wzrosły wydatki na oświatę i wychowanie, przy czym największy wzrost wystąpił w województwie samorządowym o 31,2%, w gminach o 24,2% oraz w powiatach ziemskich o 23,4%, zaś najmniej wzrosły wydatki na oświatę w miastach na prawach powiatu - o 2,4%. Na przestrzeni omawianych lat we wszystkich typach jednostek samorządowych zwiększyła się kwota subwencji oświatowej, przy czym najbardziej wzrosła w miastach na prawach powiatu o 17,7% oraz w województwie samorządowym o 11,3%, zaś najmniej w powiatach ziemskich o 9,3%.

Udział subwencji oświatowej w finansowaniu wydatków na oświatę i wychowanie w większości typów JST wykazywał tendencję spadkową, jedynie w miastach na prawach powiatu wzrósł z 64,8% w 2008 r. do 74,5% w 2010 r. W samorządzie województwa w 2009 r. udział subwencji oświatowej wyniósł tylko 39,2%, co było związane ze wzrostem wydatków inwestycyjnych na oświatę finansowanych z LRPO. W powiatach ziemskich udział subwencji oświatowej w finansowaniu wydatków oświatowych przekroczył 100%, przy czym w 2008 r. wyniósł 113,0%, natomiast w 2010 r. zmalał do poziomu 100,1%. W powiatach ziemskich, miastach na prawach powiatu oraz w województwie samorządowym subwencją oświatową finansowane były również wydatki na edukacyjną opiekę wychowawczą (Dz. 854). Po uwzględnieniu tych wydatków w powiatach ziemskich udział subwencji oświatowej wyniósł w roku 2008 - 90,2%, w 2009 r. - 87,7% i w 2010 r. 82,9%, zaś w samorządzie wojewódzkim odpowiednio 85,2%, 35,2% i 79,1%. W pozostałych typach JST udział

²¹ W tabeli zostały ujęte wydatki na oświatę i wychowanie sklasyfikowane w dziale 801.

subwencji oświatowej w finansowaniu wydatków na oświatę w żadnym roku nie przekroczył 70%, przy czym najniższy był w 2010 w miastach i wyniósł 51,1%.

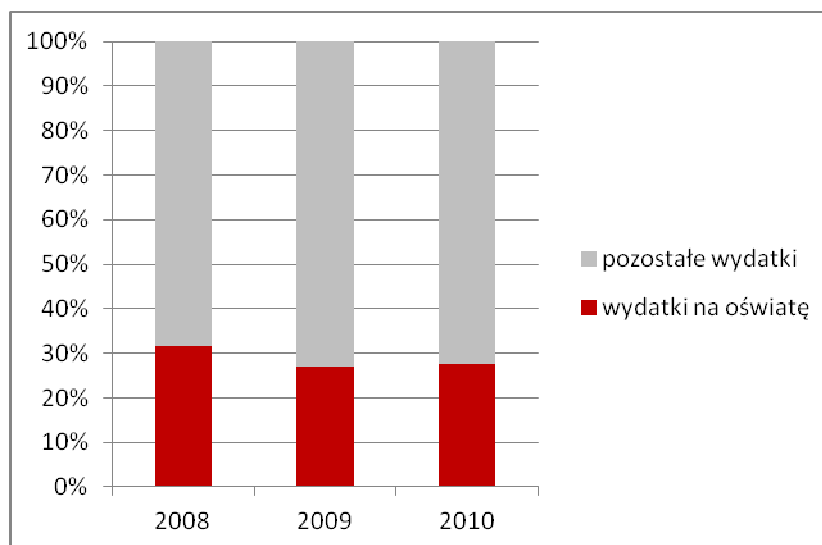
Kolejnym źródłem zewnętrznym finansowania zadań oświatowych były dotacje bieżące oraz dotacje na inwestycje, w tym ze środków z budżetu Unii Europejskiej. Jednostki samorządu terytorialnego otrzymały dotacje bieżące i na inwestycje w łącznej kwocie 28.706.603 zł w 2008 r., co stanowi 2,5% ich wydatków na oświatę, 50.280.244 zł w 2009 r., tj. 4,0% wydatków oświatowych oraz 50.727.445 zł w 2010 r., tj. 3,8% wydatków oświatowych. W omawianych latach kwoty dotacji przekazanych JST na zadania bieżące wykazywały tendencję spadkową. Najwyższą dotację JST otrzymały w 2008 r. na łączną kwotę 21.664.745 zł, rok później kwota ta uległa wyraźnemu obniżeniu i osiągnęła poziom 10.219.892 zł, zaś w 2010 r. spadła jeszcze o 135.102 zł. W latach 2008-2010 największy udział poszczególnych typów samorządu terytorialnego w pozyskaniu dotacji na zadania bieżące przypadł miastom i gminom średnio 30,3%, gminom średnio 23,4% oraz miastom na prawach powiatu średnio 21,2%, zaś najmniejszy województwu samorządowemu średnio 0,5%. W analizowanych latach nastąpił spadek dotacji bieżących otrzymanych przez JST ze źródeł zewnętrznych, natomiast wzrosła kwota dotacji na inwestycje pozyskane ze środków krajowych jak i z budżetu Unii Europejskiej. Kwota dotacji na inwestycje uległa zwiększeniu z 7.041.858 zł w 2008 r. do 40.642.655 zł w 2010 r. tj. wzrost o 477,2%. Największy wzrost dotacji inwestycyjnej odnotowano w 2009 roku w powiatach, w miastach i gminach oraz w gminach. Tak duży przyrost dotacji inwestycyjnej w niektórych typach jednostek samorządowych związany był z realizacją zadań inwestycyjnych w oświacie współfinansowanych ze środków unijnych.

Realizacja wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego z wyodrębnieniem wydatków na oświatę i wychowanie w latach 2008-2010 oraz ich udział w kwocie wydatków ogółem przedstawiono poniżej.

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
Zbiorczy budżet JST, z tego:	3 608 612 020	4 670 426 680	4 833 678 299
wydatki na oświatę	1 141 046 227	1 263 984 273	1 338 855 074
pozostałe wydatki	2 467 565 793	3 406 442 407	3 494 823 225
Zbiorczy budżet JST, z tego:	100,0%	100,0%	100,0%
wydatki na oświatę	31,6%	27,1%	27,7%
pozostałe wydatki	68,4%	72,9%	72,3%

W latach 2008-2010 wydatki na oświatę i wychowanie w jednostkach samorządu terytorialnego wzrosły o 197.808.847 zł. Udział wydatków na oświatę w ogólnej kwocie wydatków wyniósł średnio 28,8%. Pomimo tendencji wzrostowej wydatków na oświatę ich udział w wydatkach ogółem zmniejszył się o 4,5 punktu procentowego w 2009 r., zaś w roku następnym wzrósł o 0,6 punktu procentowego.

Udział wydatków na oświatę i wychowanie w latach 2008-2010 w ogólnej kwocie wydatków przedstawiono w formie wykresu.

Struktura wydatków na oświatę i wychowanie według typów jednostek w latach 2008-2010

Wyszczególnienie		Ogółem		Wydatki bieżące								Wydatki majątkowe	
				Razem, w tym:		wynagrodzenia		dotacje		Pozostałe wydatki		Razem	
		zł	%	zł	%	zł	%	zł	%	zł	%	zł	%
OGÓLEM	2008	1 141 046 227	100	1 093 240 363	95,8	743 383 660	65,1	112 202 412	9,8	237 654 291	20,8	47 805 864	4,2
	2009	1 263 984 273	100	1 125 575 923	89,0	793 219 890	62,8	122 563 791	9,7	209 792 242	16,6	138 408 350	11,0
	2010	1 338 855 074	100	1 214 285 424	90,7	866 107 770	64,7	117 873 408	8,8	230 304 246	17,2	124 569 649	9,3
Województwo	2008	12 957 359	100	12 667 358	97,8	10 504 896	81,1	10 000	0,1	2 152 462	16,6	290 001	2,2
	2009	38 003 824	100	13 778 949	36,3	11 500 694	30,3	10 000	0,0	2 268 255	6,0	24 224 875	63,7
	2010	17 001 344	100	16 843 891	99,1	12 309 658	72,4	2 315 017	13,6	2 219 216	13,1	157 453	0,9
Miasta na pr. powiatu	2008	312 580 436	100	299 863 910	95,9	177 164 113	56,7	58 384 202	18,7	64 315 595	20,6	12 716 526	4,1
	2009	299 867 983	100	281 628 684	93,9	180 402 799	60,2	65 177 053	21,7	36 048 832	12,0	18 239 299	6,1
	2010	320 209 896	100	310 575 648	97,0	209 211 824	65,3	56 360 026	17,6	45 003 798	14,1	9 634 248	3,0
Pow. Ziemskie	2008	173 463 909	100	167 785 625	96,7	132 733 758	76,5	4 323 539	2,5	30 728 328	17,7	5 678 284	3,3
	2009	196 417 640	100	174 527 707	88,9	140 782 062	71,7	4 186 355	2,1	29 559 290	15,0	21 889 933	11,1
	2010	214 120 769	100	185 864 196	86,8	148 342 958	69,3	4 886 291	2,3	32 634 947	15,2	28 256 573	13,2
Miasta	2008	113 914 827	100	107 401 970	94,3	63 588 514	55,8	28 009 373	24,6	15 804 083	13,9	6 512 857	5,7
	2009	124 894 214	100	115 377 961	92,4	68 478 895	54,8	31 250 553	25,0	15 648 513	12,5	9 516 253	7,6
	2010	136 864 584	100	122 186 050	89,3	71 452 169	52,2	33 435 763	24,4	17 298 118	12,6	14 678 534	10,7
Miasta i Gminy	2008	342 199 398	100	329 626 992	96,3	238 797 925	69,8	11 426 758	3,3	79 402 309	23,2	12 572 406	3,7
	2009	384 775 300	100	352 648 434	91,7	259 959 970	67,6	13 326 759	3,5	79 361 705	20,6	32 126 866	8,3
	2010	419 741 416	100	376 270 407	89,6	279 793 128	66,7	13 998 064	3,3	82 479 215	19,7	43 471 009	10,4
Gminy	2008	185 930 298	100	175 894 509	94,6	120 594 453	64,9	10 048 540	5,4	45 251 516	24,3	10 035 789	5,4
	2009	220 025 312	100	187 614 189	85,3	132 095 470	60,0	8 613 072	3,9	46 905 647	21,3	32 411 123	14,7
	2010	230 917 065	100	202 545 233	87,7	144 998 034	62,8	6 878 246	3,0	50 668 953	21,9	28 371 832	12,3

Analizując sytuację finansową JST w zakresie oświaty i wychowania należałoby dokonać analizy struktury rzeczowej wydatków, wyodrębniając z nich wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz dotacje przekazane z budżetu.

W latach 2008-2010 wydatki na oświatę jednostek samorządu terytorialnego wykazywały tendencję wzrostową. Dominującą pozycję w wydatkach oświatowych stanowiły wydatki bieżące średnio 91,8%, które związane były z bieżącym funkcjonowaniem placówek oświatowych. Zaznaczyć należy, że ich udział w wydatkach ogółem nieznacznie uległ zmniejszeniu, z 95,8% 2008 r. do 90,7% w 2010 r. Tendencja malejąca dotyczyła niektórych typów JST z tym, że największy spadek udziału wydatków bieżących w strukturze wydatków oświatowych wystąpił w powiatach ziemskich i wyniósł 9,9%. W województwie samorządowym oraz w miastach na prawach powiatu nastąpił wzrost udziału wydatków bieżących w wydatkach ogółem odpowiednio o 1,3% i 1,1%.

Decydujący wpływ na kształtowanie się wydatków bieżących JST miały wydatki na wynagrodzenia i pochodne (średnio 64,2%). W związku z rozporządzeniami Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2008 r., 24 marca 2009 r. oraz z 14 lipca 2010 r. zmieniającymi rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy proces wzrostu wynagrodzeń nauczycieli został rozpoczęty w pierwszych dniach pracy obecnego Rządu. W 2008 r. nauczycielskie płace wzrosły o 10% a w roku 2009 dwukrotnie po 5% (od 1 stycznia i od 1 września). We wrześniu 2010 r. nastąpił wzrost wynagrodzeń nauczycieli o kolejne 7%. W 2011 mają nastąpić kolejne podwyżki.

Szczególnie wysoki udział wynagrodzeń i pochodnych obciążeń wydatki oświatowe w powiatach ziemskich - średnio 72,5% oraz w samorządzie wojewódzkim - średnio 61,3%, przy czym w roku 2009 udział wynagrodzeń i pochodnych w wydatkach na oświatę w samorządzie wojewódzkim znacząco się zmniejszył i wyniósł 30,3%. Przyczyn tak dużego spadku udziału wydatków bieżących (o 61,5 punktów procentowych), jak również udziału wynagrodzeń i pochodnych (o 50,8 punktów procentowych) w wydatkach na oświatę należy upatrywać w znacznym wzroście udziału wydatków majątkowych (o 61,5 punktów procentowych).

Udział dotacji we wszystkich JST w omawianym okresie ulegał nieznacznym wahaniom i wyniósł średnio 10,3% wydatków bieżących i 9,4% wydatków ogółem, przy czym najwyższy był w miastach średnio 26,9% wydatków bieżących (24,7% wydatków ogółem) oraz w miastach na prawach powiatu średnio 20,2% wydatków bieżących (19,3% wydatków ogółem), zaś najniższy w powiatach ziemskich - 2,5% wydatków bieżących (2,3% wydatków ogółem). Dotacje udzielane z budżetów JST przeznaczone były na dofinansowanie własnych jednostek organizacyjnych (zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych) oraz dla innych podmiotów prawnych realizujących zadania z zakresu oświaty i wychowania.

Udział wydatków majątkowych w realizacji zadań oświatowych w analizowanym okresie ulegał wahaniom, w 2009 r. wzrósł o 6,8%, zaś w roku następnym uległ spadkowi o 1,7%. W powiatach ziemskich, w miastach i w miastach i gminach pomimo minimalnych wahań wydatków majątkowych ich udział w ogólnej kwocie wydatków na oświatę wykazywał tendencję wzrostową, przy czym najbardziej wzrósł udział tych wydatków w powiatach ziemskich o 9,9%. Najwyższy udział wydatków majątkowych na oświatę w omawianych latach wystąpił w samorządzie województwa średnio 22,3%, przy czym w 2009 r. wydatki majątkowe na oświatę wyniosły 24.224.875 zł, w tym dotacja inwestycyjna - 20.960.887 zł, która stanowiła 86,5% tych wydatków. W 2008 r. samorząd województwa realizował wyłącznie własne zadania inwestycyjne w zakresie oświaty, natomiast w 2009 r. z budżetu samorządu województwa realizowane były zadania w formie dotacji rozwojowej (§ 6208) z Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, w ramach priorytetu IV: Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej, Działania 4.2. - Rozwój i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, w związku z podpisaniem umów z Beneficjentami.

Udział wydatków majątkowych w ogólnej kwocie wydatków na oświatę w pozostałych typach JST był znaczny i wyniósł w gminach średnio 10,8% oraz w powiatach ziemskich średnio 9,2%, zaś najniższy udział wystąpił w miastach i gminach średnio 4,4%. Wydatki inwestycyjne w pozostałych typach jednostek związane były z wybudowaniem nowych i modernizacją istniejących obiektów szkolnych, budową boisk szkolnych, zakupem autobusów szkolnych na dowożenie dzieci do szkół oraz monitoringiem w szkołach.

4. Dochody i wydatki na zadania współfinansowane z bezzwrotnych środków zagranicznych

Dochodami gmin, powiatów i województwa mogą być także środki pochodzące ze źródeł zagranicznych i z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki określone w odrębnych przepisach. Możliwość otrzymania ww. środków w dużej mierze przyczyniła się do rozwoju gospodarczego zainteresowanych ich pozyskaniem jednostek.

Dynamiczny wzrost wielkości funduszy pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, które przeznaczono do dyspozycji tych jednostek, zwiększył uzależnienie wysokości dochodów poszczególnych jednostek od umiejętności pozyskania i zagospodarowania środków unijnych, nasilił jednocześnie zmienność w czasie uzyskiwanych dochodów budżetowych poszczególnych jednostek. Znaczenie tych zmian staje się coraz widoczniejsze w wyniku uruchomienia środków objętych nową perspektywą finansową na lata 2007 - 2013, które znacznie przewyższają rozmiary środków unijnych dostępnych we wcześniejszych latach.

W 2009 r. obowiązywała zasada, wprowadzona zmianą ustawy o finansach publicznych z 8 grudnia 2006 r.²², polegająca na przekazywaniu jednostkom samorządowym środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej za pośrednictwem budżetu państwa formie dotacji rozwojowych. Zasada ta obowiązywała od 2007 r. (wcześniej środki te były przekazywane poza budżetem państwa. Na mocy nowej ustawy o finansach publicznych²³ w ramach budżetu państwa wyodrębniony został budżet środków europejskich, a środki na refundację zadań realizowanych z ich udziałem trafiają do JST za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego. W budżetach województw pozostały jedynie środki z budżetu państwa przeznaczone dla beneficjentów na współfinansowanie krajowe zadań w ramach programów operacyjnych, środki przeznaczone na realizację projektów pomocy technicznej, a także środki z budżetu środków europejskich w zakresie wydatków podlegających refundacji z budżetu UE poniesionych na realizację projektów własnych samorządów województw. Ustawa ta fundamentalnie zmieniła system wdrażania programów operacyjnych współfinansowanych ze środków strukturalnych i Funduszu Spójności.

Wykonane dochody na finansowanie projektów i programów unijnych w 2010 r. były o 38,6% niższe niż zrealizowane w roku 2009 r., plan został zrealizowany w 77,9%. W roku 2009 dochody z tego tytułu wykonano w 85,2% (plan wynosił 878.038.101,56 zł) i były one o 475,38% wyższe od dochodów z roku 2008.

Przeciętny udział środków unijnych w dochodach jednostek województwa lubuskiego obniżył się z 17,4% w 2009 r. do 10,9% w roku 2010. W 2008 r. udział był jeszcze niższy i wynosił 3,6% w ogólnej kwocie wykonanych dochodów budżetowych.

Podobny kierunek zmian występował w województwie samorządowym, miastach na prawach powiatu i powiatach ziemskich. Z kolei w miastach, gminach miejsko – wiejskich i gminach udział ten przez cały czas wzrastał (patrz tabela). Znaczny wzrost udziału środków unijnych w dochodach województwa w roku 2009 oraz wyraźny spadek w 2010 r. związany był z przepływem przez budżet tej jednostki środków dla ostatecznych beneficjentów, którymi były również inne typy JST.

Wyszczególnienie	Dochody budżetowe ogółem (zł)	Dochody na zadania współfinansowane (w zł)			Relacja do dochodów (%)		
		razem (4+5)	²⁴ środki zagraniczne	²⁵ dofinansowanie krajowe	(3:2)	(4:2)	(5:2)
1	2	3	4	5	6	7	8
2010							
Województwo	475 304 785,88	144 918 446,31	106 563 519,44	38 354 926,87	30,5%	22,4%	8,1%
Miasta na pr. powiatu	885 331 083,25	59 494 215,76	55 170 417,29	4 323 798,47	6,7%	6,2%	0,5%
Pow. Ziemskie	684 147 732,03	51 819 985,24	43 798 237,51	8 021 747,73	7,6%	6,4%	1,2%
Miasta	398 521 822,71	34 582 587,46	33 629 075,56	953 511,90	8,7%	8,4%	0,2%
Miasta i Gminy	1 152 649 152,92	110 507 781,21	107 388 480,44	3 119 300,77	9,6%	9,3%	0,3%
Gminy	634 700 058,53	58 169 925,37	53 359 192,84	4 810 732,53	9,2%	8,4%	0,8%
Ogółem	4 230 654 635,32	459 492 941,35	399 908 923,08	59 584 018,27	10,9%	9,5%	1,4%
2009							
Województwo	756 189 736,86	479 634 391,88	457 721 430,93	21 912 960,95	63,4%	60,5%	2,9%
Miasta na pr. powiatu	862 272 619,74	86 549 139,39	70 575 480,56	15 973 658,83	10,0%	8,2%	1,9%
Pow. Ziemskie	672 810 264,48	70 389 402,70	65 271 692,73	5 117 709,97	10,5%	9,7%	0,8%
Miasta	370 303 066,15	18 781 850,70	18 208 245,04	573 605,66	5,1%	4,9%	0,2%
Miasta i Gminy	1 060 783 399,31	70 615 862,52	66 852 427,39	3 763 435,13	6,7%	6,3%	0,4%
Gminy	580 753 999,41	22 056 275,54	20 288 426,98	1 767 848,56	3,8%	3,5%	0,3%
Ogółem	4 303 113 085,95	748 026 922,73	698 917 703,63	49 109 219,10	17,4%	16,2%	1,1%

²² Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 249, poz. 1832).

²³ Ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

²⁴ Suma §§ z czwartą cyfrą par. 1, 3, 5, 7, 8.

²⁵ Suma §§ z czwartą cyfrą par. 2, 4, 6, 9.

Wyszczególnienie	Dochody budżetowe ogółem (zł)	Dochody na zadania współfinansowane (w zł)			Relacja do dochodów (%)		
		razem (4+5)	²⁴ środki zagraniczne	²⁵ dofinansowanie krajowe	(3:2)	(4:2)	(5:2)
1	2	3	4	5	6	7	8
2008							
Województwo	350 649 027,61	58 253 196,58	51 889 517,88	6 363 678,70	16,6%	14,8%	1,8%
Miasta na pr. powiatu	793 655 130,97	16 647 909,19	15 673 694,35	974 214,84	2,1%	2,0%	0,1%
Pow. Ziemskie	544 268 486,67	14 904 327,46	14 283 442,74	620 884,72	2,7%	2,6%	0,1%
Miasta	342 602 308,40	4 491 664,51	4 389 192,55	102 471,96	1,3%	1,3%	0,0%
Miasta i Gminy	990 537 821,11	24 011 402,15	23 200 380,56	811 021,59	2,4%	2,3%	0,1%
Gminy	542 520 793,45	11 696 407,81	9 423 849,16	2 272 558,65	2,2%	1,7%	0,4%
Ogółem	3 564 233 568,21	130 004 907,70	118 860 077,24	11 144 830,46	3,6%	3,3%	0,3%

Środki unijne stanowiły dofinansowanie zadań własnych, zarówno bieżących jak i majątkowych. W 2010 r. wydatki na finansowanie projektów i programów unijnych oraz wydatki na współfinansowanie projektów i programów unijnych zostały wykonane w wysokości 828.413.435 zł, w tym inwestycyjne w kwocie 661.315.998 zł. Wydatki z udziałem środków unijnych były o 13,8% niższe niż wykonane rok wcześniej, ale wydatki inwestycyjne o 31,6% wyższe. W roku 2009 wzrosły w porównaniu z rokiem 2008 odpowiednio o: 562,82% i 895,5%.

Przeciętny udział środków unijnych w wydatkach jednostek województwa lubuskiego obniżył się z 20,6% w 2009 r. do 17,1% w roku 2010. W 2008 r. udział był jeszcze niższy i wynosił 4% ogólnej kwoty wykonanych wydatków. Kierunek zmian w poziomie udziału wydatków na zadania z udziałem środków unijnych w wydatkach jednostek poszczególnych szczebli był podobny jak kierunek zmian dochodów: rósł w miastach, gminach miejsko-wiejskich i gminach, malał w województwie samorządowym, miastach na prawach powiatu i powiatach ziemskich.

Zrealizowane w roku 2010 wydatki na finansowanie projektów i programów unijnych o charakterze inwestycyjnym stanowiły 79,8% wszystkich wydatków na programy i projekty oraz 56,1% wydatków inwestycyjnych wszystkich JST. W roku 2009 proporcje te były następujące: 52,3%, 48,2%, a w 2008 wynosiły odpowiednio: 34,8% i 9,7%.

Uzyskiwane przez JST środki ze źródeł zagranicznych miały w głównej mierze charakter inwestycyjny. Środki wykorzystane w 2010 roku przez miasta aż w 86,4% miały przeznaczenie inwestycyjne, w miastach i gminach - 85,6%, gminach - 84,4%, w miastach na prawach powiatu 72,9%, w województwie i powiatach ziemskich znaczenie środków o charakterze inwestycyjnym było mniejsze - około 70 %. W roku 2009 wskaźniki te, z wyjątkiem województwa, były jeszcze lepsze i wynosiły: w miastach i gminach - 87,2%, w miastach na prawach powiatu - 86,8%, w miastach - 83,8%, gminach - 82,4%, powiatach ziemskich - 81,2% i wspomnianym województwie zaledwie 15,2% (związane jest to z dystrybuowaniem przez samorząd środków unijnych, a nie ich wydatkowaniem). Taki charakter środków unijnych decyduje o znacznie większej ich roli w finansowaniu wydatków inwestycyjnych. W niektórych jednostkach niejednokrotnie o możliwości realizacji jakichkolwiek inwestycji decyduje ich dostępność. Sposób przekazywania bezzwrotnych środków zagranicznych (refundacja wcześniej zrealizowanych wydatków) powoduje przesunięcie w czasie otrzymanych dochodów. Często w budżetach pojawiają się wydatki na programy i projekty, a w kolejnym roku (lub latach) dochody na ich sfinansowanie. Z tego względu udział środków unijnych w dochodach może znacznie różnić się od udziału w wydatkach z tego samego roku.

Wyszczególnienie	Wydatki budżetowe ogółem (zł)	Wydatki inwestycyjne ²⁶ (zł)	Wydatki na zadania współfinansowane (zł)						Relacja do wydatków (%)				
			ogółem		środki zagraniczne		dofinansowanie krajowe		(4:2)	(5:2)	(6:2)	(8:2)	(5:3)
			razem (6+8)	inwestycyjne (7+9)	razem	inwestycyjne	razem	inwestycyjne					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010													
Województwo	513 350 113	176 211 129	166 180 288	90 971 169	108 460 541	76 162 714	57 719 747	14 808 455	32,37%	17,7%	21,1%	11,2%	51,6%
Miasta na pr. powiatu	1 040 686 847	223 694 174	172 550 233	139 378 697	74 883 125	54 609 476	97 667 108	84 769 222	16,58%	13,4%	7,2%	9,4%	62,3%
Pow. Ziemskie	750 589 216	128 118 404	75 521 224	58 329 527	48 080 936	33 981 358	27 440 288	24 348 169	10,06%	7,8%	6,4%	3,7%	45,5%
Miasta	447 571 475	110 577 047	62 973 772	57 197 515	35 430 510	30 627 894	27 543 261	26 569 620	14,07%	12,8%	7,9%	6,2%	51,7%
Miasta i Gminy	1 347 273 217	344 765 143	227 303 734	205 945 609	123 738 480	105 906 760	103 565 255	100 038 849	16,87%	15,3%	9,2%	7,7%	59,7%
Gminy	734 207 432	196 194 876	123 884 184	109 493 480	75 938 348	64 107 124	47 945 836	45 386 356	16,87%	14,9%	10,3%	6,5%	55,8%
Ogółem	4 833 678 299	1 179 560 774	828 413 435	661 315 998	466 531 940	365 395 327	361 881 495	295 920 672	17,14%	13,7%	9,7%	7,5%	56,1%
2009													
Województwo	777 352 763	155 540 930	481 777 780	79 177 275	441 555 677	67 119 592	40 222 103	12 057 683	62,0%	10,2%	56,8%	5,2%	50,9%
Miasta na pr. powiatu	983 046 955	263 197 456	205 741 110	189 004 349	67 820 206	58 861 727	137 920 904	130 142 622	20,9%	19,2%	6,9%	14,0%	71,8%
Pow. Ziemskie	716 438 931	155 533 080	89 936 649	73 760 890	69 266 721	56 210 004	20 669 928	17 550 886	12,6%	10,3%	9,7%	2,9%	47,4%
Miasta	402 252 881	85 315 409	35 573 662	27 959 910	21 728 021	18 212 649	13 845 641	9 747 262	8,8%	7,0%	5,4%	3,4%	32,8%
Miasta i Gminy	1 168 294 589	249 889 634	109 537 940	98 799 780	62 262 971	54 272 366	47 274 968	44 527 414	9,4%	8,5%	5,3%	4,0%	39,5%
Gminy	623 040 561	133 229 731	38 814 618	33 739 348	24 804 384	20 449 413	14 010 235	13 289 935	6,2%	5,4%	4,0%	2,2%	25,3%
Ogółem	4 670 426 680	1 042 706 240	961 381 758	502 441 552	687 437 979	275 125 751	273 943 779	227 315 802	20,6%	10,8%	14,7%	5,9%	48,2%
2008													
Województwo	340 059 853	93 475 120	52 092 587	18 599 321	39 260 800	12 034 813	12 831 787	6 564 508	15,3%	5,5%	11,5%	3,8%	19,9%
Miasta na pr. powiatu	826 842 230	86 952 133	44 985 925	1 021 093	31 167 214	386 483	13 818 711	634 610	5,4%	0,1%	3,8%	1,7%	1,2%
Pow. Ziemskie	548 492 096	44 865 889	7 615 499	2 727 861	6 214 172	2 167 836	1 401 326	560 026	1,4%	0,5%	1,1%	0,3%	6,1%
Miasta	335 939 905	45 561 416	10 209 326	7 033 848	1 886 320	1 126 328	8 323 006	5 907 520	3,0%	2,1%	0,6%	2,5%	15,4%
Miasta i Gminy	1 018 724 377	169 915 284	22 923 173	17 813 473	11 156 913	6 799 406	11 766 260	11 014 066	2,3%	1,7%	1,1%	1,2%	10,5%
Gminy	538 553 559	81 510 923	7 217 267	3 276 383	5 085 375	1 816 358	2 131 893	1 460 025	1,3%	0,6%	0,9%	0,4%	4,0%
Ogółem	3 608 612 020	522 280 764	145 043 777	50 471 979	94 770 794	24 331 224	50 272 983	26 140 755	4,0%	1,4%	2,6%	1,4%	9,7%

²⁶ Suma §§: 605, 606, 658.

5. Wynik, przychody i rozchody JST województwa

Razem wszystkie jednostki samorządowe planowały w 2010 r. niedobór budżetowy w wysokości 799.908.408 zł, jednak wyższy stopień realizacji dochodów (96,3%) niż wydatków (93,1%) spowodował, że w efekcie **deficyt** wyniósł 75,4% planu (603.023.664 zł) i stanowił 14,3% zrealizowanych dochodów. W roku 2009 łączny deficyt wynosił 367.313.594 zł i stanowił 65,1% planu (564.217.263 zł) oraz 8,5% wykonanych dochodów w tym roku. Rok 2008 zamknął się ujemnym wynikiem w wysokości 44.378.451 zł przy planowanym – 324.195.549 zł. Relacja deficytu do zrealizowanych dochodów wynosiła tylko 1,2%.

Typ JST	Wynik budżetu		
	Plan	Wykonanie	Relacja deficytu/nadwyżki do dochodów
	2008		
Województwo	-15 657 989	10 589 174	3,0%
Miasta na pr. powiatu	-133 286 296	-33 187 099	-4,2%
Powiaty Ziemskie	-24 468 046	-4 223 610	-0,8%
Miasta	-13 191 499	6 662 404	1,9%
Miasta i Gminy	-94 073 343	-28 186 556	-2,8%
Gminy	-43 518 376	3 967 234	0,7%
OGÓŁEM	-324 195 549	-44 378 451	-1,2%
	2009		
Województwo	-31 099 353	-21 163 026	-2,8%
Miasta na pr. powiatu	-171 005 525	-120 774 335	-14,0%
Powiaty Ziemskie	-66 315 909	-43 628 666	-6,5%
Miasta	-42 310 245	-31 949 815	-8,6%
Miasta i Gminy	-157 362 312	-107 511 190	-10,1%
Gminy	-96 123 920	-42 286 562	-7,3%
OGÓŁEM	-564 217 263	-367 313 594	-8,5%
	2010		
Województwo	-55 492 733	-38 045 327	-8,0%
Miasta na pr. powiatu	-184 925 816	-155 355 764	-17,5%
Powiaty Ziemskie	-92 838 823	-66 441 484	-9,7%
Miasta	-75 072 936	-49 049 652	-12,3%
Miasta i Gminy	-243 217 736	-194 624 064	-16,9%
Gminy	-148 360 364	-99 507 373	-15,7%
OGÓŁEM	-799 908 408	-603 023 664	-14,3%

W najwyższym stopniu niedobór budżetowy w 2010 roku - w porównaniu do planu - wykonały miasta na prawach powiatu (84%) i gminy miejsko - wiejskie (80%), w najniższym - miasta (65,3%). Powiaty, samorząd województwa i gminy wykonały deficyt na poziomie odpowiednio: 71,6%, 68,6 i 67,1% planu.

Liczbę jednostek samorządu terytorialnego wg wyniku, jakim zamknęły się budżety, w latach 2008-2010 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
1	2	3	4
Liczba jednostek, których budżety zamknęły się nadwyżką	53	17	10
Liczba jednostek, których budżety zamknęły się deficytem	43	79	86

Rok 2010 był kolejnym, w którym JST zrealizowały wydatki dużo wyższe od dochodów, czego skutkiem był deficyt osiągnięty przez wszystkie typy JST. Ujemna różnica między zrealizowanymi dochodami i wydatkami budżetowymi JST województwa pokrywana była głównie kredytami i pożyczkami. Rosnące zadłużenie z tego tytułu spowodowane jest prowadzonymi inwestycjami w samorządach, z których większość to projekty, najczęściej współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Na pokrycie zaplanowanych deficytów oraz rozchodów samorządy z województwa lubuskiego zaciągnęły w roku 2010 łącznie 621.021.707 zł kredytów i pożyczek, wyemitowały 156.592.000 zł

obligacji lub papierów wartościowych, zaangażowały 20.766.369 zł nadwyżki z lat ubiegłych oraz 172.903.900 zł przychodów z innych źródeł (wolne środki).

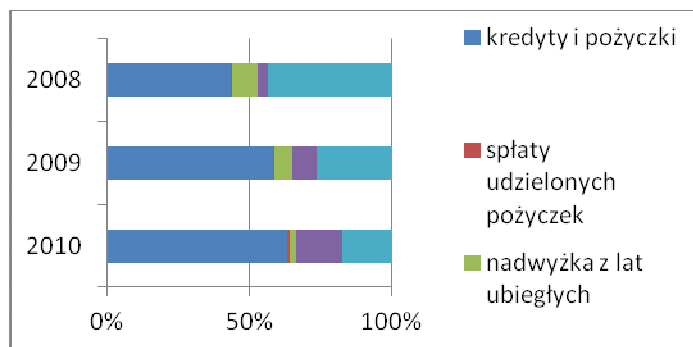
Strukturę przychodów w badanym okresie w podziale na typy jednostek zaprezentowano w tabeli.

Typ JST	Struktura przychodów				
	kredyty i pożyczki	spłaty udzielonych pożyczek	nadwyżka z lat ubiegłych	obligacje / papiery wartościowe	inne źródła
	2010				
Województwo	71,4%	12,1%	0,0%	0,0%	16,5%
Miasta na pr. powiatu	72,7%	0,0%	0,0%	0,0%	27,3%
Powiaty Ziemskie	37,1%	0,8%	0,0%	43,9%	18,2%
Miasta	38,5%	0,2%	2,9%	41,1%	17,3%
Miasta i Gminy	69,1%	0,6%	1,9%	17,8%	10,5%
Gminy	70,5%	0,0%	7,0%	6,2%	16,3%
OGÓŁEM	63,4%	0,9%	2,1%	16,0%	17,6%
	2009				
Województwo	47,3%	4,0%	5,9%	0,0%	42,8%
Miasta na pr. powiatu	63,4%	0,0%	0,0%	0,0%	36,6%
Powiaty Ziemskie	58,8%	0,0%	0,7%	23,7%	16,9%
Miasta	40,3%	0,6%	7,1%	20,5%	31,5%
Miasta i Gminy	65,7%	0,2%	7,3%	8,4%	18,4%
Gminy	51,3%	0,0%	21,5%	6,6%	20,7%
OGÓŁEM	58,5%	0,4%	6,3%	8,3%	26,6%
	2008				
Województwo	24,8%	2,3%	7,6%	0,0%	65,3%
Miasta na pr. powiatu	49,5%	0,0%	0,0%	0,0%	50,5%
Powiaty Ziemskie	38,3%	1,3%	0,0%	25,9%	34,6%
Miasta	6,7%	1,6%	0,0%	0,0%	91,7%
Miasta i Gminy	56,1%	0,1%	16,7%	4,0%	23,2%
Gminy	30,4%	0,0%	32,9%	0,0%	36,6%
OGÓŁEM	43,4%	0,4%	9,1%	3,8%	43,3%

W badanym okresie, kwota przychodów, których realizację podporządkowano planowanym potrzebom, była wyższa od potrzeb rzeczywistych wyznaczonych wielkością deficytu i rozchodów. Oznacza to, że na rachunkach bankowych wielu jednostek pozostały w końcu roku znaczne kwoty niewykorzystane ani na sfinansowanie wydatków, ani na sfinansowanie rozchodów. Wiąże się to najczęściej z opóźnieniami w realizacji zaplanowanych inwestycji, które miały być sfinansowane z przychodów. Powstające w ten sposób wolne środki będą wykorzystane w przyszłości na pokrycie deficytu lub sfinansowanie rozchodów.

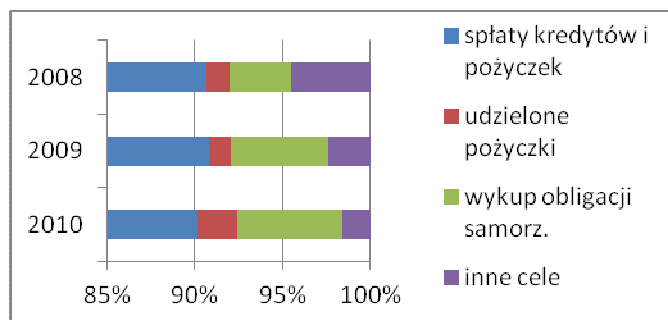
	Wykonanie przychodów ogółem	Wykonanie deficytu ogółem	Wykonanie rozchodów ogółem
2010	980 061 892	603 023 663	186 412 588
2009	702 784 582	367 313 594	163 056 165
2008	479 385 836	44 378 451	199 469 047

Jak zmienia się struktura (w kwotach łącznych) na przestrzeni badanego okresu najlepiej prezentuje wykres

Podstawowym źródłem przychodów w badanym okresie były kredyty i pożyczki, przy czym ich udział w ogólnej kwocie przychodów z roku na rok rośnie. Inne źródła, czyli tzw. wolne środki w roku 2008 miały większe znaczenie niż w roku 2010 - ich udział zmalał z 43,3% do 17,6%. Znacząca część przychodów w formie nadwyżki z lat ubiegłych wystąpiła jedynie w roku 2008 (9,1% ogółem), ale o wiele wyższy był udział tego źródła w przychodach gmin (32,9%) i gmin miejsko-wiejskich (16,7%). W roku 2009 nadwyżka miała znaczenie jedynie dla przychodów gmin (21,5%). Przychody z emisji obligacji i papierów wartościowych w latach 2009-2010 największe znaczenie miały dla powiatów ziemskich, miast i gmin miejsko - wiejskich, natomiast w 2008 r. były ważnym źródłem przychodów powiatów ziemskich (25,9%). Z roku na rok znacznie wzrasta struktura procentowa tego źródła pokrycia deficytu (od 3,8% do 16%). Na wykonaną w roku 2010 kwotę rozchodów w wysokości 186.412.588 zł (o 14,3% wyższą niż w 2009 r. i 6,5% niższą niż w 2008 r.) składały się: spłaty kredytów i pożyczek (w 90,2%), wykup obligacji samorządowych (6%), udzielone pożyczki (2,2%), inne źródła, które oznaczają zamrożenie środków pieniężnych na lokatach (w 1,6%). Układ taki w zasadzie nie zmienia się od roku 2008 z małymi przesunięciami w roku 2009 pomiędzy udzielonymi pożyczkami (zmniejszenie) a lokatami (zwiększenie) i w roku 2008 pomiędzy niższym procentowym udziałem wykupu obligacji i wyższym rozchodów na inne cele.

Typ JST	Struktura rozchodów			
	spłaty kredytów i pożyczek	udzielone pożyczki	wykup obligacji samorz.	inne cele
2010				
Województwo	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Miasta na pr. powiatu	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Powiaty Ziemskie	90,9%	0,1%	9,0%	0,0%
Miasta	69,3%	1,6%	12,5%	16,5%
Miasta i Gminy	86,1%	6,6%	7,3%	0,0%
Gminy	93,7%	0,0%	6,3%	0,0%
OGÓŁEM	90,2%	2,2%	6,0%	1,6%
2009				
Województwo	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Miasta na pr. powiatu	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Powiaty Ziemskie	82,0%	1,1%	16,9%	0,0%
Miasta	61,3%	2,7%	19,0%	17,0%
Miasta i Gminy	93,7%	3,0%	3,3%	0,0%
Gminy	92,2%	0,0%	0,9%	6,9%
OGÓŁEM	90,7%	1,3%	5,5%	2,4%
2008				
Województwo	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Miasta na pr. powiatu	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Powiaty Ziemskie	85,9%	6,7%	7,5%	0,0%
Miasta	70,0%	2,3%	13,6%	14,1%
Miasta i Gminy	89,2%	0,1%	3,9%	6,8%
Gminy	86,9%	0,1%	1,1%	11,9%
OGÓŁEM	90,7%	1,3%	3,5%	4,5%

Podstawowe dane dotyczące wykonanych dochodów i wydatków oraz osiągniętych wyników w latach 2008-2010 przez jednostki samorządu terytorialnego województwa lubuskiego zaprezentowano w **tabeli 1-3** zamieszczonych na końcu opracowania.

Opracowanie:
Anna Buczma, Elżbieta Kucharek - WIAiS

Tabela 1. Podstawowe informacje o wykonaniu budżetu jednostek samorządu terytorialnego woj. lubuskiego w 2008 roku

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	%		ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	%		plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
	zł	zł			%			zł	zł			%			zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
GOZDNICA	8 368 893	8 576 901	208 424	8 368 477	102,5	101,1	102,5	8 406 616	8 170 654	498 504	7 672 150	97,2	97,4	97,2	-37 723	406 247
GUBIN	37 729 892	38 270 905	1 837 487	36 433 418	101,4	64,6	104,4	41 039 096	38 620 204	4 391 073	34 229 131	94,1	81,9	95,9	-3 309 204	-349 298
KOSTRZYN n./ Odrą	47 136 107	50 690 451	4 233 483	46 456 968	107,5	112,9	107,1	50 424 391	47 691 873	9 945 142	37 746 731	94,6	96,4	94,1	-3 288 284	2 998 578
ŁĘKNICA	11 014 029	11 284 047	1 127 192	10 156 854	102,5	99,8	102,8	10 011 237	9 689 184	333 883	9 355 301	96,8	98,1	96,7	1 002 792	1 594 862
NOWA SÓL	86 685 385	89 812 557	4 143 151	85 669 406	103,6	99,3	103,8	89 650 727	86 393 302	11 994 000	74 399 302	96,4	93,3	96,9	-2 965 342	3 419 255
ŻAGAŃ	52 167 582	53 408 193	5 926 092	47 482 101	102,4	90,9	104,0	53 681 320	51 886 888	8 426 151	43 460 738	96,7	93,0	97,4	-1 513 738	1 521 305
ŻARY	93 143 681	90 559 255	5 189 280	85 369 975	97,2	64,6	100,3	96 223 681	93 487 799	15 860 483	77 627 316	97,2	96,4	97,3	-3 080 000	-2 928 544
BLEDZEW	12 304 095	12 038 960	121 545	11 917 415	97,8	97,0	97,9	12 069 950	11 658 690	1 343 640	10 315 050	96,6	97,6	96,5	234 145	380 270
BOBROWICE	10 556 797	9 413 482	270 234	9 143 248	89,2	19,4	99,8	11 492 637	9 362 738	1 262 556	8 100 181	81,5	47,1	91,9	-935 840	50 744
BOGDANIEC	15 947 281	15 448 436	623 744	14 824 692	96,9	48,5	101,1	14 516 281	13 644 775	1 032 374	12 612 401	94,0	86,5	94,7	1 431 000	1 803 660
BOJADŁA	8 550 861	8 619 411	694 644	7 924 767	100,8	98,0	101,1	8 777 461	8 109 302	970 666	7 138 636	92,4	72,6	95,9	-226 600	510 109
BRODY	9 408 391	9 441 275	1 262 374	8 178 901	100,3	100,0	100,4	9 448 391	8 954 141	1 730 604	7 223 537	94,8	86,0	97,1	-40 000	487 134
BRZEŹNICA	9 669 454	9 543 795	239 078	9 304 717	98,7	100,7	98,6	9 750 454	9 418 648	199 962	9 218 686	96,6	89,6	96,8	-81 000	125 146
BYTNICA	6 899 024	6 859 826	557 889	6 301 937	99,4	88,3	100,6	7 556 915	6 723 663	735 059	5 988 604	89,0	71,1	91,8	-657 891	136 163
DABIE	12 806 885	12 995 991	985 977	12 010 014	101,5	100,0	101,6	13 446 885	12 848 992	1 816 602	11 032 390	95,6	99,3	95,0	-640 000	146 999
DESZCZNO	17 716 685	18 067 047	709 610	17 357 437	102,0	73,8	103,6	22 409 302	19 103 553	3 642 982	15 460 571	85,2	63,2	92,9	-4 692 617	-1 036 505
GÓRZYCA	13 981 327	13 913 376	1 728 235	12 185 141	99,5	89,0	101,2	14 115 776	13 020 166	631 024	12 389 143	92,2	92,1	92,2	-134 449	893 210
GUBIN	16 902 787	17 268 314	360 612	16 907 702	102,2	110,8	102,0	17 888 911	16 654 197	2 712 502	13 941 695	93,1	89,1	93,9	-986 124	614 117
KŁODAWA	17 938 820	17 536 826	507 986	17 028 840	97,8	46,8	101,0	20 723 016	17 885 086	3 019 776	14 865 311	86,3	70,9	90,3	-2 784 196	-348 261
KOLSKO	8 059 078	8 062 197	545 945	7 516 252	100,0	105,0	99,7	8 057 455	7 746 145	216 346	7 529 798	96,1	99,7	96,0	1 623	316 052
KRZESZYCE	14 064 622	13 892 193	2 706 222	11 185 971	98,8	99,0	98,7	14 832 834	13 153 239	2 525 520	10 627 719	88,7	62,9	98,2	-768 211	738 954
LIPINKI ŁUŻYCKIE	8 568 062	8 459 528	1 064 889	7 394 639	98,7	99,8	98,6	9 175 049	8 818 985	2 147 242	6 671 743	96,1	99,6	95,1	-606 987	-359 457
LUBISZYN	15 587 690	15 799 978	145 712	15 654 266	101,4	125,6	101,2	18 447 671	15 771 979	2 510 418	13 261 561	85,5	66,0	90,6	-2 859 981	27 999
LUBRZA	10 439 911	10 731 566	176 184	10 555 381	102,8	74,1	103,5	11 961 331	9 388 840	1 588 475	7 800 365	78,5	42,9	94,5	-1 521 420	1 342 726
ŁAGÓW	12 196 231	12 618 936	291 053	12 327 883	103,5	78,1	104,3	12 680 041	12 028 048	2 022 874	10 005 174	94,9	95,1	94,8	-483 810	590 889
MASZEWO	7 085 798	7 056 788	385 880	6 670 908	99,6	100,8	99,5	8 511 338	6 449 344	366 181	6 083 163	75,8	19,2	92,1	-1 425 540	607 444

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	z tego:		ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	z tego:		plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
	zł	zł			%			zł	zł			%			zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
NIEGOSŁAWICE	10 772 350	10 820 987	301 573	10 519 414	100,5	90,4	100,8	10 324 840	9 311 677	992 386	8 319 290	90,2	61,7	95,4	447 510	1 509 310
NOWA SÓL	14 847 890	14 795 190	370 607	14 424 583	99,6	102,6	99,6	16 552 828	15 184 769	3 053 468	12 131 301	91,7	81,2	94,8	-1 704 938	-389 579
OTYŃ	15 544 419	15 188 536	1 375 456	13 813 080	97,7	94,9	98,0	16 600 811	15 007 243	2 458 436	12 548 806	90,4	76,4	93,8	-1 056 392	181 293
PRZEWÓZ	8 875 566	8 861 057	166 998	8 694 059	99,8	77,7	100,4	8 637 910	8 515 165	867 838	7 647 327	98,6	99,4	98,5	237 656	345 892
PRZYTOCZNA	14 559 287	15 111 755	999 595	14 112 159	103,8	106,4	103,6	14 635 287	13 847 762	1 678 660	12 169 103	94,6	82,8	96,5	-76 000	1 263 992
PSZCZEW	13 972 107	14 115 053	1 452 470	12 662 583	101,0	99,6	101,2	13 972 107	12 857 907	3 511 475	9 346 432	92,0	88,9	93,2	0	1 257 146
SANTOK	18 414 457	19 476 832	2 367 025	17 109 807	105,8	159,2	101,1	18 744 382	17 534 669	2 855 320	14 679 349	93,5	85,0	95,4	-329 925	1 942 163
SIEDLIKO	9 218 913	9 039 962	344 736	8 695 226	98,1	70,3	99,6	10 159 522	9 680 884	1 653 660	8 027 224	95,3	95,9	95,2	-940 609	-640 922
SKAPE	14 640 419	14 314 546	1 610 587	12 703 959	97,8	72,0	102,4	16 754 730	15 811 458	4 883 555	10 927 904	94,4	92,1	95,4	-2 114 311	-1 496 913
SŁOŃSK	11 740 424	11 381 798	546 616	10 835 181	96,9	67,9	99,1	11 626 805	11 250 004	1 050 437	10 199 567	96,8	89,9	97,5	113 619	131 794
STARE KUROWO	10 634 455	10 710 777	280 723	10 430 053	100,7	89,3	101,1	10 992 755	10 781 707	1 064 594	9 717 113	98,1	93,3	98,6	-358 300	-70 930
SZCZANIEC	9 922 347	9 795 010	72 949	9 722 061	98,7	44,2	99,6	11 392 927	8 450 413	1 054 943	7 395 470	74,2	34,9	88,4	-1 470 580	1 344 597
ŚWIDNICA	18 677 385	17 207 695	2 892 134	14 315 562	92,1	83,1	94,2	21 393 652	20 432 651	8 717 414	11 715 236	95,5	96,5	94,8	-2 716 267	-3 224 955
TRZEBIECHÓW	7 810 790	7 732 297	295 975	7 436 322	99,0	91,5	99,3	8 914 005	8 249 627	1 173 287	7 076 340	92,5	83,3	94,3	-1 103 215	-517 330
TRZEBIEL	15 930 125	14 164 153	861 062	13 303 091	88,9	28,8	102,8	17 947 670	14 285 429	2 149 271	12 136 158	79,6	40,8	95,7	-2 017 545	-121 276
TUPLICE	7 527 537	7 405 481	85 561	7 319 920	98,4	113,3	98,2	7 527 537	7 261 066	535 643	6 725 423	96,5	96,8	96,4	0	144 415
WYMIARKI	5 198 396	5 341 392	64 926	5 276 467	102,8	117,8	102,6	5 483 171	4 949 529	137 466	4 812 064	90,3	42,1	93,3	-284 775	391 863
ZABÓR	10 726 429	10 939 870	850 242	10 089 628	102,0	98,9	102,3	10 659 036	10 276 950	2 608 124	7 668 826	96,4	97,6	96,0	67 393	662 920
ZIELONA GÓRA	40 503 036	39 934 675	404 650	39 530 025	98,6	42,3	100,0	48 877 836	44 638 189	11 624 461	33 013 728	91,3	89,2	92,1	-8 374 800	-4 703 514
ZWIERZYN	14 967 339	11 876 944	500 894	11 376 050	79,4	12,6	103,5	15 465 024	11 035 853	1 148 255	9 887 598	71,4	21,8	97,0	-497 685	841 092
ŻAGAŃ	16 782 893	17 289 947	1 505 171	15 784 777	103,0	98,7	103,5	17 744 645	16 642 298	2 765 552	13 876 746	93,8	81,8	96,6	-961 752	647 650
ŻARY	29 254 420	29 248 914	2 745 788	26 503 126	100,0	94,8	100,5	32 453 982	31 807 780	11 176 023	20 631 757	98,0	99,8	97,1	-3 199 562	-2 558 867
BABIMOST	17 508 741	17 019 124	1 906 850	15 112 274	97,2	99,9	96,9	18 510 403	17 960 857	4 087 852	13 873 005	97,0	98,1	96,7	-1 001 662	-941 733
BYTOM ODRZAŃSKI	13 432 964	13 280 007	400 167	12 879 840	98,9	95,9	99,0	13 432 964	13 029 139	2 145 109	10 884 030	97,0	97,3	96,9	0	250 868
CYBINKA	15 629 420	15 742 520	706 729	15 035 791	100,7	97,8	100,9	18 768 931	17 029 792	3 894 792	13 135 000	90,7	82,4	93,5	-3 139 511	-1 287 271
CZERWIEŃSK	24 556 737	25 433 865	1 990 588	23 443 276	103,6	84,6	105,6	24 721 328	23 911 553	3 113 662	20 797 891	96,7	90,0	97,8	-164 591	1 522 311
DOBIEGNIĘW	20 678 967	19 468 514	2 393 176	17 075 338	94,1	60,9	101,9	26 678 579	22 059 191	6 098 324	15 960 867	82,7	62,3	94,5	-5 999 612	-2 590 677
DREZDENKO	37 701 758	39 111 413	2 544 132	36 567 281	103,7	132,8	102,2	42 001 758	40 562 321	8 504 675	32 057 645	96,6	97,9	96,2	-4 300 000	-1 450 908

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	z tego:		ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	z tego:		plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
	zł	zł			%			zł	zł			%			zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
ŁŁOWA	15 716 141	15 877 475	576 743	15 300 732	101,0	100,0	101,1	14 764 599	14 214 976	1 257 263	12 957 713	96,3	100,0	95,9	951 542	1 662 499
JASIEŃ	15 456 330	16 387 567	480 313	15 907 254	106,0	103,9	106,1	22 408 312	15 119 602	917 757	14 201 844	67,5	12,1	95,6	-6 951 982	1 267 966
KARGOWA	14 217 709	14 106 390	1 556 550	12 549 840	99,2	90,7	100,4	16 312 709	15 961 601	4 747 148	11 214 453	97,8	98,6	97,5	-2 095 000	-1 855 211
KOŻUCHÓW	34 653 545	33 875 851	1 792 272	32 083 579	97,8	55,3	102,1	37 810 624	34 556 355	5 035 812	29 520 543	91,4	66,9	97,5	-3 157 079	-680 504
KROSNO ODRZAŃSKIE	47 093 253	43 835 922	4 590 292	39 245 630	93,1	125,9	90,3	49 101 889	45 473 021	11 209 580	34 263 441	92,6	88,4	94,1	-2 008 636	-1 637 099
LUBNIEWICE	8 688 787	8 797 261	478 868	8 318 393	101,2	93,9	101,7	10 809 901	9 524 791	2 144 341	7 380 450	88,1	76,2	92,3	-2 121 114	-727 530
LUBSKO	43 514 843	43 850 174	3 334 005	40 516 170	100,8	102,6	100,6	52 150 583	49 219 150	9 500 648	39 718 502	94,4	93,4	94,6	-8 635 740	-5 368 976
MAŁOMICE	13 365 040	13 452 653	1 151 679	12 300 975	100,7	114,5	99,5	13 743 722	13 448 542	2 247 299	11 201 243	97,9	98,2	97,8	-378 682	4 112
MIĘDZYRZECZ	56 478 649	58 258 448	4 629 497	53 628 951	103,2	107,2	102,8	66 606 216	62 938 187	18 352 380	44 585 807	94,5	89,6	96,7	-10 127 567	-4 679 739
NOWE MIASTECZKO	15 552 239	15 039 421	1 258 659	13 780 763	96,7	84,3	98,0	18 242 797	15 408 094	2 873 015	12 535 080	84,5	65,9	90,3	-2 690 558	-368 673
NOWOGRÓD BOBRZ.	21 925 097	22 112 250	1 778 456	20 333 794	100,9	100,9	100,8	22 868 651	21 983 582	4 425 225	17 558 357	96,1	97,9	95,7	-943 554	128 667
ÓŚNO LUBUSKIE	21 000 200	19 835 644	2 384 001	17 451 643	94,5	75,2	97,9	21 385 108	20 210 140	3 104 717	17 105 424	94,5	92,8	94,8	-384 908	-374 497
RZEPIN	28 752 112	28 267 170	3 519 609	24 747 561	98,3	83,2	100,9	26 855 461	25 461 388	1 764 855	23 696 533	94,8	97,4	94,6	1 896 651	2 805 783
SKWIERZYNA	35 569 965	32 377 807	1 568 666	30 809 140	91,0	30,2	101,4	40 166 101	34 209 847	4 424 540	29 785 307	85,2	48,1	96,2	-4 596 136	-1 832 041
SŁAWA	37 177 039	37 182 753	4 927 380	32 255 373	100,0	98,3	100,3	39 053 597	38 677 799	9 402 795	29 275 004	99,0	98,3	99,3	-1 876 558	-1 495 046
SŁUBICE	49 825 431	47 101 081	4 006 855	43 094 226	94,5	65,3	98,6	56 554 944	53 172 146	8 788 876	44 383 270	94,0	89,5	95,0	-6 729 513	-6 071 065
STRZELCE KRAJEŃSKIE	42 464 368	42 394 551	5 142 667	37 251 884	99,8	93,0	100,9	48 192 700	45 272 118	8 415 554	36 856 563	93,9	91,0	94,6	-5 728 332	-2 877 566
SULECHÓW	65 810 988	68 647 461	7 829 642	60 817 819	104,3	97,9	105,2	65 817 924	62 995 607	7 189 333	55 806 274	95,7	91,5	96,3	-6 936	5 651 854
SULĘCIN	36 933 890	38 059 969	3 094 395	34 965 574	103,0	88,9	104,5	41 488 784	39 985 689	7 879 191	32 106 498	96,4	92,5	97,4	-4 554 894	-1 925 720
SZLICHTYNGOWA	13 910 046	13 911 256	1 693 908	12 217 348	100,0	97,9	100,3	13 284 466	13 154 559	2 087 697	11 066 862	99,0	99,8	98,9	625 580	756 697
SZPROTAWA	53 146 571	52 278 312	2 073 451	50 204 861	98,4	56,5	101,5	57 529 573	53 225 592	7 598 010	45 627 583	92,5	98,4	91,6	-4 383 002	-947 281
ŚWIEBODZIN	71 650 068	68 535 832	1 672 966	66 862 866	95,7	37,8	99,5	79 875 643	72 817 076	9 763 759	63 053 317	91,2	86,3	92,0	-8 225 575	-4 281 244
TORZYM	19 306 334	18 073 895	1 439 509	16 634 387	93,6	67,7	96,8	19 416 334	17 762 785	2 255 602	15 507 184	91,5	80,6	93,3	-110 000	311 110
TRZCIEL	16 694 458	15 941 382	1 235 337	14 706 045	95,5	55,5	101,7	16 771 283	14 708 580	1 352 264	13 356 315	87,7	44,9	97,1	-76 825	1 232 802
WITNICA	28 587 557	27 815 991	921 804	26 894 187	97,3	83,7	97,8	32 678 522	28 345 165	3 609 673	24 735 492	86,7	57,7	93,6	-4 090 965	-529 174
WSCHOWA	48 164 917	47 814 293	1 547 819	46 266 474	99,3	62,4	101,3	51 776 990	50 512 870	7 498 323	43 014 546	97,6	96,5	97,7	-3 612 073	-2 698 576
ZBĄSZYNEK	17 228 463	16 651 569	1 696 672	14 954 897	96,7	91,2	97,3	16 684 574	15 812 262	1 933 280	13 878 981	94,8	85,5	96,2	543 889	839 308
Gorzów Wielkopolski	376 772 170	394 123 547	24 625 969	369 497 577	104,6	67,6	108,6	446 890 907	390 890 304	59 548 086	331 342 218	87,5	59,1	95,7	-70 118 737	3 233 243

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	%		ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	%		plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
			zł	zł		zł	zł			zł	zł		zł	zł		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Zielona Góra	404 853 548	399 531 584	28 681 858	370 849 726	98,7	55,8	104,9	468 021 107	435 951 926	74 071 400	361 880 526	93,1	82,0	95,8	-63 167 559	-36 420 342
gorzowski	34 416 263	34 674 460	1 381 359	33 293 101	100,8	48,4	105,5	37 817 263	35 210 255	3 670 616	31 539 639	93,1	81,7	94,6	-3 401 000	-535 795
krośnieński	49 121 207	49 873 910	7 537 149	42 336 761	101,5	100,2	101,8	48 795 986	47 839 165	7 980 701	39 858 463	98,0	98,1	98,0	325 221	2 034 746
międzyrzecki	45 955 456	46 427 874	2 244 543	44 183 331	101,0	96,6	101,3	46 656 097	45 189 086	2 451 099	42 737 987	96,9	86,5	97,5	-700 641	1 238 788
nowosolski	60 719 251	61 703 507	3 305 448	58 398 059	101,6	97,0	101,9	62 254 488	60 813 702	7 299 205	53 514 497	97,7	96,7	97,8	-1 535 237	889 805
ślubicki	27 108 415	27 670 820	508 986	27 161 834	102,1	100,1	102,1	32 964 838	31 512 937	3 287 576	28 225 361	95,6	78,8	98,0	-5 856 423	-3 842 117
strzelecko-drezdenecki	34 139 732	34 579 679	312 259	34 267 420	101,3	194,4	100,8	36 306 713	35 315 312	1 814 980	33 500 332	97,3	92,7	97,5	-2 166 981	-735 633
suleciński	35 795 256	29 267 958	1 348 947	27 919 012	81,8	17,1	100,1	39 004 701	31 237 599	4 230 323	27 007 276	80,1	37,7	97,2	-3 209 445	-1 969 641
świebodziński	47 365 282	47 691 135	581 116	47 110 019	100,7	79,4	101,0	51 206 316	50 015 405	2 219 449	47 795 956	97,7	90,9	98,0	-3 841 034	-2 324 270
wschowski	30 035 066	29 014 754	826 020	28 188 735	96,6	41,5	100,5	30 924 295	29 757 031	3 276 984	26 480 047	96,2	90,2	97,0	-889 229	-742 277
zielonogórski	58 506 263	58 307 643	2 390 161	55 917 482	99,7	98,3	99,7	56 740 061	56 163 878	2 838 188	53 325 690	99,0	100,0	98,9	1 766 202	2 143 765
żagański	53 286 470	53 926 753	3 258 503	50 668 250	101,2	94,2	101,7	53 256 677	51 009 071	5 176 487	45 832 584	95,8	96,9	95,7	29 793	2 917 682
żarski	69 856 561	71 129 993	2 097 807	69 032 185	101,8	99,9	101,9	74 845 833	74 428 656	3 236 985	71 191 671	99,4	99,9	99,4	-4 989 272	-3 298 663
lubuskie	407 943 043	350 649 028	58 455 842	292 193 185	86,0	79,7	87,3	423 601 032	340 059 853	111 051 751	229 008 102	80,3	77,6	81,7	-15 657 989	10 589 174
OGÓŁEM	3 623 716 962	3 564 233 568	270 018 287	3 294 215 281	98,4	74,9	101,0	3 947 912 511	3 608 612 020	618 861 485	2 989 750 535	91,4	78,5	94,6	-324 195 549	-44 378 451

Tabela 2. Podstawowe informacje o wykonaniu budżetu jednostek samorządu terytorialnego woj. lubuskiego w 2009 roku

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	dochody majątkowe	dochody bieżące	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	wydatki majątkowe	wydatki bieżące	plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące						wydatki majątkowe	wydatki bieżące					
	zł	zł			%			zł	zł			%			zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
GOZDNICA	8 677 440	10 385 756	1 751 722	8 634 034	119,7	1 734,4	100,7	11 369 651	10 865 903	2 781 689	8 084 213	95,6	98,8	94,5	-2 692 211	-480 146
GUBIN	48 607 522	43 561 936	5 162 676	38 399 260	89,6	52,6	99,0	65 641 883	60 013 534	22 075 867	37 937 667	91,4	82,1	97,9	-17 034 361	-16 451 598
KOSTRZYN nad Odrą	53 612 425	53 723 426	10 113 324	43 610 102	100,2	117,0	97,0	62 319 882	59 582 474	17 706 914	41 875 560	95,6	98,3	94,5	-8 707 457	-5 859 048
ŁĘKNICA	10 064 501	10 621 575	220 487	10 401 088	105,5	108,6	105,5	10 278 579	9 695 622	382 312	9 313 310	94,3	57,6	96,9	-214 078	925 952
NOWA SÓL	107 264 400	105 642 950	18 285 664	87 357 286	98,5	91,6	100,1	111 572 914	109 076 005	28 997 250	80 078 755	97,8	98,9	97,4	-4 308 514	-3 433 055
ŻAGAŃ	53 662 150	54 424 952	5 332 638	49 092 314	101,4	104,8	101,1	59 215 246	57 371 284	11 688 254	45 683 029	96,9	98,4	96,5	-5 553 096	-2 946 331
ŻARY	95 978 847	91 942 471	8 579 887	83 362 584	95,8	92,8	96,1	99 779 375	95 648 059	13 265 246	82 382 813	95,9	83,8	98,1	-3 800 528	-3 705 588
BLEDZEW	12 425 018	12 408 366	43 431	12 364 934	99,9	104,4	99,9	13 011 238	11 850 806	1 091 194	10 759 612	91,1	58,6	96,5	-586 220	557 559
BOBROWICE	10 673 498	11 281 735	681 686	10 600 049	105,7	86,6	107,2	11 305 497	9 870 560	1 523 104	8 347 455	87,3	78,4	89,2	-631 999	1 411 175
BOGDANIEC	16 312 044	15 678 865	706 771	14 972 094	96,1	97,4	96,1	16 838 044	15 194 677	2 083 859	13 110 818	90,2	65,1	96,1	-526 000	484 188
BOJADŁA	7 936 473	7 828 063	64 863	7 763 200	98,6	101,3	98,6	8 387 639	8 107 915	461 551	7 646 364	96,7	88,3	97,2	-451 166	-279 852
BRODY	8 843 558	8 729 504	90 930	8 638 574	98,7	99,0	98,7	8 843 558	8 698 207	1 102 649	7 595 558	98,4	100,0	98,1	0	31 297
BRZEŹNICA	9 920 995	9 930 052	252 976	9 677 075	100,1	92,8	100,3	11 401 795	10 466 419	952 358	9 514 061	91,8	66,6	95,4	-1 480 800	-536 368
BYTNICA	7 084 316	6 506 579	153 027	6 353 552	91,8	59,1	93,1	10 941 660	6 569 056	181 834	6 387 223	60,0	5,1	86,8	-3 857 344	-62 478
DABIE	13 312 324	13 115 836	709 000	12 406 836	98,5	100,1	98,4	14 947 219	14 109 636	2 121 666	11 987 969	94,4	96,2	94,1	-1 634 895	-993 799
DESZCZNO	19 306 668	18 877 001	609 711	18 267 290	97,8	74,5	98,8	26 972 107	24 796 505	8 273 845	16 522 661	91,9	92,8	91,5	-7 665 439	-5 919 504
GÓRZYCA	13 455 069	13 674 720	1 199 682	12 475 038	101,6	91,6	102,7	15 149 868	13 695 815	1 052 629	12 643 186	90,4	79,2	91,5	-1 694 799	-21 095
GUBIN	17 767 325	17 472 435	175 499	17 296 937	98,3	102,6	98,3	19 367 325	18 616 839	3 379 589	15 237 250	96,1	98,4	95,6	-1 600 000	-1 144 404
KŁODAWA	24 965 880	21 489 170	3 460 685	18 028 485	86,1	58,2	94,8	27 985 644	21 777 668	5 048 174	16 729 494	77,8	52,1	91,4	-3 019 764	-288 498
KOLSKO	8 735 765	8 749 708	423 924	8 325 784	100,2	96,4	100,4	10 697 343	10 444 179	2 049 756	8 394 423	97,6	99,8	97,1	-1 961 578	-1 694 471
KRZESZYCE	13 102 909	12 790 084	2 000 615	10 789 468	97,6	94,9	98,1	15 326 529	14 838 762	3 607 502	11 231 260	96,8	89,4	99,5	-2 223 620	-2 048 679
LIPINKI ŁUŻYCKIE	8 182 113	8 035 255	545 742	7 489 513	98,2	99,8	98,1	9 120 149	8 165 324	1 173 693	6 991 630	89,5	70,8	93,7	-938 036	-130 069
LUBISZYN	16 954 723	17 455 020	457 946	16 997 074	103,0	122,9	102,5	21 413 455	19 504 621	5 360 267	14 144 354	91,1	91,0	91,1	-4 458 732	-2 049 601
LUBRZA	10 432 899	11 181 638	1 508 819	9 672 819	107,2	101,1	108,2	12 122 764	11 191 934	2 896 184	8 295 750	92,3	88,3	93,8	-1 689 865	-10 296
ŁAGÓW	14 838 763	14 970 958	1 481 637	13 489 321	100,9	101,5	100,8	15 356 276	14 697 551	3 516 716	11 180 836	95,7	96,1	95,6	-517 513	273 407

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	%		ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	%		plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
zł	zł	zł	zł	%	zł	zł	zł	zł	%	zł	zł	%	zł	zł		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
MASZEWO	8 457 214	8 158 645	1 241 581	6 917 065	96,5	81,4	99,8	11 776 577	9 528 196	3 152 735	6 375 461	80,9	66,2	90,9	-3 319 363	-1 369 551
NIEGOSŁAWICE	12 370 645	12 244 756	1 226 238	11 018 517	99,0	102,1	98,6	12 540 645	11 672 859	2 884 986	8 787 873	93,1	90,5	94,0	-170 000	571 896
NOWA SÓL	15 693 845	15 319 787	138 225	15 181 562	97,6	86,1	97,7	16 634 252	15 515 735	3 146 191	12 369 543	93,3	91,0	93,9	-940 407	-195 948
OTYŃ	15 370 035	14 719 235	8 124	14 711 110	95,8	541,6	95,7	18 904 986	16 939 274	3 498 046	13 441 228	89,6	79,6	92,6	-3 534 951	-2 220 039
PRZEWÓZ	10 137 031	9 881 982	433 918	9 448 064	97,5	99,2	97,4	10 531 691	10 159 987	1 699 766	8 460 221	96,5	96,6	96,4	-394 660	-278 005
PRZYTOCZNA	15 354 239	15 400 740	90 428	15 310 311	100,3	87,1	100,4	23 476 680	15 915 190	1 397 375	14 517 816	67,8	16,3	97,2	-8 122 441	-514 451
PSZCZEW	15 888 675	15 853 148	3 022 694	12 830 454	99,8	100,4	99,6	19 512 782	18 769 316	8 932 887	9 836 429	96,2	98,8	93,9	-3 624 107	-2 916 168
SANTOK	21 298 323	20 661 048	3 340 518	17 320 530	97,0	90,0	98,5	24 067 275	21 678 983	6 307 973	15 371 010	90,1	82,4	93,7	-2 768 952	-1 017 935
SIEDLIKO	11 827 610	11 741 039	2 676 252	9 064 787	99,3	100,3	99,0	14 789 028	14 361 350	5 651 322	8 710 029	97,1	98,5	96,2	-2 961 418	-2 620 311
SKĄPE	16 523 290	16 632 400	4 890 514	11 741 886	100,7	100,0	100,9	25 374 290	24 201 541	12 909 504	11 292 038	95,4	96,2	94,4	-8 851 000	-7 569 141
SŁOŃSK	14 502 685	14 094 266	2 054 717	12 039 550	97,2	90,7	98,4	15 766 445	15 004 926	4 513 204	10 491 722	95,2	96,1	94,8	-1 263 760	-910 660
STARE KUROWO	12 639 004	12 487 486	2 270 985	10 216 501	98,8	98,3	98,9	14 573 721	14 211 797	4 297 201	9 914 596	97,5	96,7	97,9	-1 934 717	-1 724 311
SZCZANIEC	10 955 853	10 911 656	1 082 268	9 829 388	99,6	88,9	100,9	14 015 858	11 126 130	3 495 135	7 630 995	79,4	58,1	95,4	-3 060 005	-214 473
ŚWIDNICA	20 264 357	20 729 133	4 915 560	15 813 573	102,3	100,7	102,8	21 115 962	20 467 252	7 526 833	12 940 419	96,9	99,3	95,6	-851 605	261 881
TRZEBIECHÓW	12 298 299	8 834 908	1 036 223	7 798 685	71,8	24,3	97,0	15 173 070	9 654 869	1 975 339	7 679 530	63,6	27,6	95,7	-2 874 771	-819 961
TRZEBIEL	13 576 296	14 130 764	494 408	13 636 356	104,1	125,4	103,4	14 693 265	13 093 507	585 822	12 507 685	89,1	45,0	93,4	-1 116 969	1 037 257
TUPLICE	8 633 129	8 315 364	322 135	7 993 229	96,3	68,9	97,9	8 661 629	8 162 695	953 163	7 209 532	94,2	87,8	95,2	-28 500	152 669
WYMIARKI	5 907 462	5 516 903	1 148	5 515 755	93,4	0,3	99,4	7 667 196	7 182 855	1 718 478	5 464 377	93,7	88,2	95,5	-1 759 734	-1 665 952
ZABÓR	11 735 223	10 144 843	427 293	9 717 550	86,4	26,6	95,9	12 625 023	10 768 975	2 696 028	8 072 947	85,3	62,9	96,8	-889 800	-624 132
ZIELONA GÓRA	45 287 464	43 971 331	1 662 270	42 309 061	97,1	57,2	99,8	53 800 317	49 416 843	13 481 140	35 935 703	91,9	90,3	92,5	-8 512 853	-5 445 512
ZWIERZYŃ	14 614 667	13 138 283	1 358 715	11 779 567	89,9	43,8	102,3	16 897 283	14 446 077	3 709 666	10 736 411	85,5	64,3	96,5	-2 282 616	-1 307 794
ŻAGAŃ	17 284 054	17 852 784	1 897 071	15 955 713	103,3	105,9	103,0	18 566 880	17 785 870	3 277 734	14 508 136	95,8	92,6	96,5	-1 282 826	66 914
ŻARY	30 434 596	29 838 510	2 077 777	27 760 734	98,0	98,6	98,0	31 075 291	30 379 860	8 125 470	22 254 389	97,8	98,7	97,4	-640 695	-541 350
BABIMOST	18 703 804	15 505 643	692 851	14 812 793	82,9	19,0	98,4	20 298 421	16 981 212	2 598 972	14 382 240	83,7	49,1	95,8	-1 594 617	-1 475 569
BYTOM ODRZAŃSKI	13 985 137	13 834 433	952 999	12 881 434	98,9	100,2	98,8	15 121 453	14 343 389	3 464 316	10 879 073	94,9	95,3	94,7	-1 136 316	-508 956
CYBINKA	16 757 553	17 348 643	1 266 352	16 082 291	103,5	170,1	100,4	19 526 677	17 718 915	3 999 325	13 719 590	90,7	81,2	94,0	-2 769 124	-370 271
CZERWIEŃSK	33 741 398	33 256 951	10 187 661	23 069 290	98,6	98,0	98,8	40 037 656	39 551 298	17 109 290	22 442 008	98,8	99,7	98,1	-6 296 258	-6 294 348
DOBIEGNIEW	24 453 463	22 943 397	5 217 269	17 726 129	93,8	77,4	100,1	29 132 023	25 240 288	7 854 142	17 386 146	86,6	73,8	94,0	-4 678 560	-2 296 890

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	%		ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	%		plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
	zł	zł		%			zł	zł		%			zł			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
DREZDENKO	39 166 882	40 120 656	1 342 566	38 778 091	102,4	74,7	103,8	43 116 882	41 785 117	8 513 296	33 271 822	96,9	97,5	96,8	-3 950 000	-1 664 461
IŁOWA	22 668 455	22 392 218	5 270 165	17 122 053	98,8	100,0	98,4	22 923 739	22 342 504	8 606 805	13 735 699	97,5	100,0	95,9	-255 284	49 715
JASIEN	16 857 866	16 135 924	432 301	15 703 623	95,7	43,2	99,0	21 431 781	16 697 424	1 117 048	15 580 376	77,9	22,4	94,7	-4 573 915	-561 500
KARGOWA	15 470 298	15 484 726	1 591 539	13 893 187	100,1	105,7	99,5	16 508 597	15 713 439	4 452 763	11 260 676	95,2	96,6	94,6	-1 038 299	-228 713
KOŻUCHÓW	45 182 785	43 668 608	7 321 545	36 347 063	96,6	92,9	97,4	48 782 684	45 706 632	12 830 034	32 876 598	93,7	91,3	94,7	-3 599 898	-2 038 023
KROSNO ODRZAŃSKIE	45 149 722	43 417 311	3 311 952	40 105 359	96,2	75,8	98,3	51 524 094	45 788 572	8 446 310	37 342 262	88,9	77,3	92,0	-6 374 372	-2 371 260
LUBNIEWICE	12 387 315	9 584 202	984 505	8 599 697	77,4	25,8	100,3	16 638 223	12 970 680	5 118 424	7 852 256	78,0	63,1	92,1	-4 250 908	-3 386 478
LUBSKO	54 247 335	53 009 580	10 785 066	42 224 514	97,7	95,2	98,4	65 768 761	63 110 294	19 806 869	43 303 425	96,0	94,5	96,6	-11 521 426	-10 100 714
MAŁOMICE	16 951 299	16 054 401	3 407 643	12 646 758	94,7	86,1	97,3	18 708 837	17 282 991	5 237 409	12 045 582	92,4	81,5	98,1	-1 757 538	-1 228 590
MIEDZYRZECZ	65 530 303	64 879 410	12 803 263	52 076 146	99,0	99,8	98,8	75 113 141	70 094 870	23 459 521	46 635 349	93,3	88,9	95,7	-9 582 838	-5 215 460
NOWE MIASTECZKO	16 166 725	14 926 483	732 173	14 194 310	92,3	48,3	96,9	18 830 819	15 565 453	2 222 188	13 343 265	82,7	48,5	93,6	-2 664 094	-638 970
NOWOGRÓD BOBRZ.	24 726 929	24 554 608	4 674 507	19 880 101	99,3	100,0	99,1	32 006 151	31 508 820	13 045 920	18 462 901	98,4	99,2	98,0	-7 279 222	-6 954 213
OŚNO LUBUSKIE	25 320 842	24 417 781	6 636 487	17 781 294	96,4	95,5	96,8	25 483 977	24 283 206	6 963 712	17 319 494	95,3	91,8	96,8	-163 135	134 575
RZEPIN	28 992 784	27 194 233	4 140 555	23 053 678	93,8	85,9	95,4	34 001 042	31 433 710	7 967 625	23 466 085	92,4	91,6	92,7	-5 008 258	-4 239 476
SKWIERZYNA	37 489 568	35 174 984	1 945 661	33 229 323	93,8	55,8	97,7	40 353 511	38 661 081	6 804 889	31 856 192	95,8	88,2	97,6	-2 863 943	-3 486 097
SŁAWA	39 047 054	38 579 151	3 595 629	34 983 522	98,8	73,5	102,4	43 825 012	41 746 040	9 595 673	32 150 367	95,3	87,6	97,8	-4 777 958	-3 166 889
SŁUBICE	57 510 000	54 758 554	8 142 185	46 616 369	95,2	89,7	96,2	66 713 236	63 639 156	12 749 374	50 889 782	95,4	92,6	96,1	-9 203 236	-8 880 602
STRZELCE KRAJEŃSKIE	43 017 524	40 688 687	2 239 837	38 448 851	94,6	56,7	98,4	53 845 014	47 717 677	10 297 767	37 419 910	88,6	76,0	92,9	-10 827 490	-7 028 990
SULECHÓW	66 597 820	65 125 997	8 293 158	56 832 839	97,8	89,4	99,1	79 584 327	76 621 108	18 642 648	57 978 460	96,3	95,0	96,7	-12 986 507	-11 495 110
SULECIN	36 361 272	36 867 082	2 533 138	34 333 944	101,4	100,7	101,4	43 431 577	38 874 880	4 706 694	34 168 187	89,5	66,5	94,0	-7 070 305	-2 007 799
SZLICHTYNGOWA	13 102 190	12 876 113	627 115	12 248 998	98,3	97,1	98,3	12 539 554	12 299 610	643 627	11 655 983	98,1	96,7	98,2	562 636	576 503
SZPROTAWA	54 177 218	52 255 042	2 037 640	50 217 402	96,5	99,1	96,3	66 177 221	60 582 502	9 398 203	51 184 299	91,5	96,2	90,7	-12 000 003	-8 327 460
ŚWIEBODZIN	71 315 465	66 506 669	1 808 595	64 698 074	93,3	54,7	95,1	79 218 103	73 990 795	5 221 146	68 769 649	93,4	86,6	94,0	-7 902 638	-7 484 126
TORZYM	20 825 086	18 114 880	1 522 808	16 592 073	87,0	43,9	95,6	24 087 801	20 339 900	4 532 783	15 807 117	84,4	71,9	88,9	-3 262 715	-2 225 020
TRZCIEL	16 294 584	16 204 331	1 389 011	14 815 319	99,4	96,1	99,8	18 224 131	17 173 655	3 586 165	13 587 489	94,2	87,4	96,2	-1 929 547	-969 324
WITNICA	35 168 818	33 046 195	4 789 741	28 256 454	94,0	83,6	96,0	37 256 048	34 734 274	8 165 375	26 568 899	93,2	83,9	96,5	-2 087 230	-1 688 079
WSCHOWA	54 745 206	54 972 736	8 209 918	46 762 818	100,4	115,5	98,2	56 358 703	54 916 536	8 060 462	46 856 075	97,4	98,2	97,3	-1 613 497	56 200
ZBASZYNEK	18 402 962	16 883 769	2 092 758	14 791 010	91,7	86,2	92,6	21 308 779	18 878 562	3 839 871	15 038 692	88,6	66,8	96,6	-2 905 817	-1 994 794

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	% wykonania		ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	% wykonania		plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
zł	zł	zł	zł	%	zł	zł	%	zł	zł	%	zł	zł	zł	zł		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Gorzów Wielkopolski	446 359 313	423 728 400	52 804 543	370 923 858	94,9	73,7	99,0	548 640 583	482 036 493	126 370 476	355 666 017	87,9	69,6	96,9	-102 281 270	-58 308 093
Zielona Góra	467 182 369	438 544 219	60 546 764	377 997 455	93,9	71,3	98,9	535 906 624	501 010 462	153 954 020	347 056 442	93,5	90,6	94,8	-68 724 255	-62 466 242
gorzowski	56 336 672	56 175 677	20 186 351	35 989 325	99,7	110,2	94,7	55 347 672	50 700 022	13 741 778	36 958 244	91,6	84,5	94,5	989 000	5 475 655
krośnieński	51 518 834	49 533 306	3 268 974	46 264 332	96,1	66,4	99,3	54 249 869	51 045 871	7 347 677	43 698 194	94,1	84,7	95,9	-2 731 035	-1 512 565
międzyrzecki	57 777 424	56 978 596	10 488 433	46 490 163	98,6	97,5	98,9	66 395 833	64 456 067	18 329 830	46 126 238	97,1	97,1	97,1	-8 618 409	-7 477 471
nowosolski	69 231 225	69 297 262	7 567 233	61 730 028	100,1	100,8	100,0	74 626 417	73 186 818	13 324 697	59 862 121	98,1	98,8	97,9	-5 395 192	-3 889 556
ślubicki	52 262 894	52 361 839	20 805 317	31 556 522	100,2	104,9	97,3	60 007 328	56 638 206	22 244 180	34 394 026	94,4	97,0	92,8	-7 744 434	-4 276 367
strzelecko-drezdenecki	40 845 819	39 745 917	2 798 294	36 947 623	97,3	82,9	98,6	46 586 164	44 909 174	7 913 796	36 995 378	96,4	89,5	98,0	-5 740 345	-5 163 256
sulęciński	52 052 209	40 637 192	10 009 846	30 627 346	78,1	48,6	97,4	59 563 780	46 359 732	16 355 006	30 004 726	77,8	57,5	96,5	-7 511 572	-5 722 540
świebodziński	56 503 304	57 119 225	6 026 211	51 093 014	101,1	103,5	100,8	67 013 661	63 073 260	10 702 567	52 370 693	94,1	89,8	95,1	-10 510 357	-5 954 035
wschowski	34 767 165	33 625 214	3 699 549	29 925 665	96,7	83,9	98,6	33 707 165	32 564 048	4 837 745	27 726 303	96,6	90,0	97,9	1 060 000	1 061 167
zielonogórski	68 010 702	67 613 661	10 553 133	57 060 528	99,4	99,9	99,3	73 370 247	72 448 766	17 277 553	55 171 213	98,7	100,0	98,4	-5 359 545	-4 835 105
żagański	73 113 355	69 635 376	14 412 881	55 222 495	95,2	83,1	99,0	80 626 884	74 737 187	23 277 446	51 459 741	92,7	90,4	93,8	-7 513 529	-5 101 811
żarski	81 092 484	80 086 998	4 421 991	75 665 007	98,8	100,6	98,7	88 332 975	86 319 780	7 807 124	78 512 656	97,7	94,9	98,0	-7 240 491	-6 232 782
lubuskie	839 132 435	756 189 737	407 865 751	348 323 986	90,1	91,2	88,8	870 231 788	777 352 763	480 874 634	296 478 129	89,3	91,6	85,8	-31 099 353	-21 163 026
OGÓŁEM	4 519 873 488	4 303 113 086	867 116 274	3 435 996 812	95,2	86,6	97,6	5 084 090 752	4 670 426 680	1 442 127 271	3 228 299 409	91,9	86,2	94,7	-564 217 263	-367 313 594

Tabela 3. Podstawowe informacje o wykonaniu budżetu jednostek samorządu terytorialnego woj. lubuskiego w 2010 roku

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	%		ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	%		plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
	zł	zł			%			zł	zł			%			zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
GOZDNICA	10 960 596	11 183 101	2 274 087	8 909 014	102,0	101,2	102,3	12 649 498	11 804 387	2 790 355	9 014 032	93,3	97,0	92,2	-1 688 902	-621 285
GUBIN	54 058 096	55 769 168	14 876 395	40 892 772	103,2	114,7	99,5	58 789 282	54 430 364	12 749 350	41 681 015	92,6	82,9	96,0	-4 731 186	1 338 803
KOSTRZYŃ nad Odrą	54 784 621	55 638 858	9 301 981	46 336 877	101,6	100,8	101,7	69 744 459	67 173 123	21 974 104	45 199 019	96,3	98,8	95,2	-14 959 838	-11 534 266
ŁĘKNICA	9 663 369	10 676 132	369 679	10 306 453	110,5	150,3	109,4	11 255 441	10 319 284	817 654	9 501 630	91,7	50,3	98,7	-1 592 072	356 849
NOWA SÓL	108 943 609	107 020 456	18 787 219	88 233 237	98,2	89,5	100,3	135 552 066	128 773 726	46 972 118	81 801 609	95,0	94,3	95,4	-26 608 457	-21 753 271
ŻAGAŃ	60 138 960	61 494 842	8 013 333	53 481 508	102,3	100,5	102,5	68 601 322	66 988 380	16 623 716	50 364 664	97,6	98,9	97,2	-8 462 362	-5 493 538
ŻARY	100 263 825	96 739 266	10 748 318	85 990 948	96,5	87,5	97,7	117 293 944	108 082 210	20 085 739	87 996 471	92,1	78,1	96,1	-17 030 119	-11 342 944
BLEDZEW	12 061 410	11 761 341	101 844	11 659 497	97,5	30,7	99,4	14 561 100	12 533 848	1 128 684	11 405 164	86,1	51,3	92,3	-2 499 690	-772 507
BOBROWICE	10 736 800	11 040 511	161 650	10 878 861	102,8	82,2	103,2	15 375 663	12 512 512	3 536 223	8 976 289	81,4	63,0	92,0	-4 638 863	-1 472 001
BOGDANIEC	18 075 943	17 913 870	1 664 291	16 249 579	99,1	94,7	99,6	24 011 469	21 949 891	6 470 472	15 479 419	91,4	83,7	95,1	-5 935 526	-4 036 021
BOJADŁA	8 525 080	8 275 070	215 079	8 059 991	97,1	64,4	98,4	10 280 760	9 973 890	1 956 294	8 017 596	97,0	97,6	96,9	-1 755 680	-1 698 820
BRODY	8 909 387	8 910 028	121 354	8 788 673	100,0	107,8	99,9	11 000 483	10 793 169	2 642 882	8 150 286	98,1	99,9	97,5	-2 091 096	-1 883 141
BRZEŹNICA	10 397 050	10 272 325	299 333	9 972 992	98,8	64,2	100,4	11 756 250	10 794 399	847 696	9 946 703	91,8	57,2	96,8	-1 359 200	-522 074
BYTNICA	9 456 661	6 613 310	450 217	6 163 093	69,9	14,2	98,2	12 107 383	9 353 123	1 989 277	7 363 847	77,3	47,6	92,9	-2 650 722	-2 739 813
DĄBIE	13 554 323	13 576 591	421 365	13 155 226	100,2	100,8	100,1	18 833 911	18 239 089	5 495 282	12 743 808	96,8	99,0	96,0	-5 279 588	-4 662 499
DESZCZNO	22 737 990	22 636 868	2 886 440	19 750 428	99,6	88,7	101,4	28 211 149	24 805 171	6 190 074	18 615 097	87,9	71,3	95,3	-5 473 158	-2 168 303
GÓRZYCA	16 899 058	16 851 898	4 134 234	12 717 664	99,7	101,3	99,2	20 570 753	18 549 653	5 133 946	13 415 707	90,2	93,1	89,1	-3 671 695	-1 697 755
GUBIN	19 354 902	19 071 995	1 143 770	17 928 225	98,5	100,8	98,4	19 810 739	18 002 905	1 090 040	16 912 865	90,9	88,1	91,1	-455 837	1 069 090
KŁODAWA	21 291 540	20 008 248	1 321 172	18 687 076	94,0	88,0	94,4	26 733 267	25 206 008	7 793 951	17 412 057	94,3	96,0	93,5	-5 441 727	-5 197 760
KOLSKO	9 311 391	9 108 511	718 430	8 390 081	97,8	101,6	97,5	13 763 231	11 757 134	2 768 366	8 988 769	85,4	64,8	94,7	-4 451 840	-2 648 623
KRZESZYCE	14 574 753	13 983 771	1 824 849	12 158 922	95,9	75,6	100,0	16 879 394	16 082 405	3 262 690	12 819 715	95,3	84,4	98,5	-2 304 641	-2 098 634
LIPINKI ŁUŻYCKIE	8 690 509	8 455 559	731 086	7 724 473	97,3	89,6	98,1	13 281 273	12 550 642	4 937 199	7 613 443	94,5	89,4	98,1	-4 590 764	-4 095 083
LUBISZYN	17 624 505	18 586 283	110 776	18 475 507	105,5	99,8	105,5	20 696 968	19 056 848	2 277 593	16 779 255	92,1	91,0	92,2	-3 072 463	-470 565
LUBRZA	22 897 512	19 142 651	9 189 295	9 953 357	83,6	80,0	87,2	27 461 301	21 381 421	12 534 438	8 846 983	77,9	70,6	91,1	-4 563 789	-2 238 770

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	%		ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	%		plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
	zł	zł	zł	zł	%	%	zł	zł	zł	zł	%	%	zł	zł		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
ŁAGÓW	23 871 250	22 980 728	9 247 461	13 733 267	96,3	90,6	100,5	28 291 850	19 904 747	7 767 007	12 137 741	70,4	49,6	96,0	-4 420 600	3 075 980
MASZEWO	10 530 261	7 872 171	806 959	7 065 211	74,8	25,4	96,1	12 303 476	8 508 854	1 570 705	6 938 149	69,2	33,3	91,5	-1 773 215	-636 683
NIEGOSŁAWICE	15 822 450	14 157 587	3 082 463	11 075 124	89,5	63,7	100,8	19 182 450	16 603 909	6 762 342	9 841 567	86,6	76,5	95,1	-3 360 000	-2 446 322
NOWA SÓL	19 163 367	18 551 202	1 692 040	16 859 162	96,8	92,3	97,3	21 754 849	19 264 422	4 640 851	14 623 571	88,6	73,1	94,9	-2 591 482	-713 220
OTYŃ	17 620 139	17 048 955	533 153	16 515 802	96,8	73,9	97,7	23 145 284	21 280 182	6 060 513	15 219 670	91,9	85,1	95,0	-5 525 145	-4 231 227
PRZEWÓZ	10 924 450	10 603 584	553 108	10 050 476	97,1	78,7	98,3	12 330 962	11 780 029	2 204 786	9 575 243	95,5	93,9	95,9	-1 406 512	-1 176 445
PRZYTOCZNA	21 035 496	21 181 439	4 615 343	16 566 096	100,7	92,5	103,2	26 968 633	24 932 120	9 784 618	15 147 502	92,4	86,5	96,7	-5 933 137	-3 750 681
PSZCZEW	16 824 227	17 503 628	4 658 687	12 844 941	104,0	115,8	100,3	22 122 299	20 521 404	10 018 665	10 502 739	92,8	94,2	91,5	-5 298 072	-3 017 777
SANTOK	23 872 866	22 088 605	2 019 931	21 866 674	92,5	12,6	98,3	29 182 776	26 305 281	5 683 923	20 621 359	90,1	75,5	95,2	-5 309 910	-4 216 676
SIEDLISKO	16 277 220	13 484 541	894 149	12 590 391	82,8	37,4	90,7	19 359 344	16 340 656	3 519 146	12 821 509	84,4	76,2	87,0	-3 082 124	-2 856 115
SKĄPE	16 959 898	15 953 588	3 402 186	12 551 402	94,1	79,3	99,1	18 250 466	17 373 387	4 759 271	12 614 116	95,2	95,2	95,2	-1 290 568	-1 419 798
SŁOŃSK	13 132 927	12 642 556	465 142	12 177 414	96,3	98,6	96,2	18 893 306	18 049 979	6 636 920	11 413 059	95,5	95,8	95,4	-5 760 379	-5 407 424
STARE KUROWO	12 086 945	11 867 462	1 133 913	10 733 549	98,2	100,3	98,0	14 293 540	13 937 747	3 451 959	10 485 788	97,5	97,2	97,6	-2 206 595	-2 070 285
SZCZANIEC	11 567 648	11 131 875	1 319 044	9 812 831	96,2	75,5	99,9	16 691 941	15 905 481	7 611 951	8 293 529	95,3	94,1	96,4	-5 124 293	-4 773 605
ŚWIDNICA	21 442 611	21 007 133	5 769 536	15 237 597	98,0	91,9	100,5	24 211 295	23 537 695	9 254 077	14 283 618	97,2	98,8	96,2	-2 768 684	-2 530 562
TRZEBIECHÓW	10 236 000	9 347 952	749 110	8 598 842	91,3	55,6	96,7	11 731 073	11 114 976	2 592 258	8 522 718	94,7	93,9	95,0	-1 495 073	-1 767 025
TRZEBIEL	14 749 068	16 117 408	1 261 540	14 855 868	109,3	352,0	103,2	17 089 655	15 929 440	2 142 014	13 787 425	93,2	88,1	94,1	-2 340 587	187 969
TUPLICE	8 250 638	8 190 307	199 462	7 990 845	99,3	72,6	100,2	8 259 438	7 900 040	441 641	7 458 399	95,6	99,4	95,4	-8 800	290 267
WYMIARKI	6 140 159	6 161 174	34 593	6 126 581	100,3	112,4	100,3	10 215 948	9 715 860	3 654 095	6 061 765	95,1	96,4	94,3	-4 075 789	-3 554 686
ZABÓR	11 271 734	10 089 814	479 211	9 610 603	89,5	32,7	98,0	11 998 386	11 510 156	2 684 515	8 825 641	95,9	98,0	95,3	-726 652	-1 420 342
ZIELONA GÓRA	49 443 416	47 436 212	2 995 182	44 441 030	95,9	65,0	99,1	61 999 259	57 241 059	16 440 917	40 800 142	92,3	92,0	92,5	-12 555 843	-9 804 847
ZWIERZYN	19 721 019	15 468 859	3 250 790	12 218 070	78,4	44,4	98,6	25 769 164	24 302 026	13 041 086	11 260 940	94,3	95,8	92,6	-6 048 145	-8 833 166
ŻAGAŃ	18 294 183	19 319 683	1 657 218	17 662 464	105,6	91,8	107,1	19 947 317	19 040 060	3 332 207	15 707 853	95,5	97,3	95,1	-1 653 134	-279 622
ŻARY	28 663 035	28 284 766	1 522 128	26 762 637	98,7	102,9	98,4	32 032 381	29 665 812	4 919 360	24 746 453	92,6	76,6	96,6	-3 369 346	-1 381 047
BABIMOST	23 789 396	23 496 918	6 716 228	16 780 690	98,8	95,1	100,3	31 850 535	31 347 576	15 130 088	16 217 488	98,4	99,1	97,8	-8 061 139	-7 850 657
BYTOM ODRZAŃSKI	17 641 915	15 961 058	1 212 335	14 748 722	90,5	42,1	99,9	22 243 915	18 951 100	6 010 279	12 940 821	85,2	69,5	95,1	-4 602 000	-2 990 043
CYBINKA	18 724 285	17 750 313	1 019 166	16 731 147	94,8	58,1	98,6	22 350 013	19 663 606	4 146 275	15 517 332	88,0	67,2	95,9	-3 625 728	-1 913 293

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem			ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem			plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
	zł	zł			%			zł	zł			%			zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
CZERWIŃSK	39 420 877	37 610 302	10 659 880	26 950 422	95,4	83,4	101,2	45 068 114	43 971 971	18 104 320	25 867 652	97,6	96,7	98,2	-5 647 237	-6 361 669
DOBIEGNIEW	26 088 412	21 347 910	3 586 968	17 760 942	81,8	43,8	99,2	30 847 240	27 111 884	8 359 381	18 752 503	87,9	78,1	93,1	-4 758 828	-5 763 974
DREZDENKO	43 524 938	42 807 322	3 069 636	39 737 687	98,4	80,2	100,1	51 724 938	49 399 517	11 613 396	37 786 121	95,5	94,5	95,8	-8 200 000	-6 592 195
IŁOWA	20 258 992	20 173 825	3 535 659	16 638 166	99,6	100,0	99,5	24 810 836	24 216 838	9 099 154	15 117 684	97,6	100,0	96,2	-4 551 844	-4 043 013
JASIEŃ	19 994 755	18 216 129	3 160 316	15 055 812	91,1	67,2	98,5	27 451 078	25 321 487	8 165 056	17 156 430	92,2	86,0	95,5	-7 456 323	-7 105 358
KARGOWA	14 582 817	14 576 954	768 359	13 808 595	100,0	98,8	100,0	21 083 767	20 112 264	7 427 148	12 685 116	95,4	91,8	97,6	-6 500 950	-5 535 310
KOŻUCHÓW	53 781 069	50 577 689	6 822 913	43 754 776	94,0	80,4	96,6	62 937 006	59 270 806	17 049 507	42 221 298	94,2	91,8	95,2	-9 155 937	-8 693 117
KROSNO ODRZAŃSKIE	52 473 932	50 089 229	4 809 500	45 279 729	95,5	78,8	97,6	66 433 155	58 207 439	13 407 411	44 800 029	87,6	74,6	92,4	-13 959 223	-8 118 211
LUBNIEWICE	14 546 290	14 027 521	5 221 560	8 805 961	96,4	92,6	98,9	14 220 940	12 883 655	4 480 661	8 402 994	90,6	84,6	94,2	325 350	1 143 866
LUBSKO	55 695 219	54 599 095	9 576 875	45 022 220	98,0	94,8	98,7	71 126 921	66 789 503	18 378 184	48 411 319	93,9	86,4	97,1	-15 431 702	-12 190 408
MAŁOMICE	17 792 433	16 536 430	1 724 789	14 811 642	92,9	74,3	95,7	21 805 943	20 188 449	6 157 046	14 031 403	92,6	87,6	94,9	-4 013 510	-3 652 019
MIĘDZYRZECZ	61 383 464	60 265 125	5 470 355	54 794 771	98,2	82,4	100,1	70 872 787	68 377 613	15 650 653	52 726 960	96,5	94,5	97,1	-9 489 323	-8 112 488
NOWE MIASTECZKO	22 282 937	21 261 222	6 303 553	14 957 669	95,4	91,6	97,1	29 660 337	27 193 156	13 038 074	14 155 082	91,7	87,8	95,5	-7 377 400	-5 931 934
NOWOGRÓD BOBRZ.	29 283 872	29 655 873	8 515 704	21 140 168	101,3	100,3	101,7	29 093 681	28 248 935	8 006 634	20 242 301	97,1	99,7	96,1	190 191	1 406 937
OŚNO LUBUSKIE	25 362 926	23 504 287	4 979 225	18 525 061	92,7	81,5	96,2	29 007 273	27 003 153	8 627 643	18 375 509	93,1	88,2	95,6	-3 644 347	-3 498 866
RZEPIN	30 352 624	28 842 523	4 249 185	24 593 338	95,0	83,0	97,5	34 796 900	33 264 162	8 387 912	24 876 251	95,6	96,8	95,2	-4 444 277	-4 421 640
SKWIERZYNA	41 025 935	38 033 210	1 649 224	36 383 985	92,7	47,2	96,9	41 926 709	39 445 419	4 376 042	35 069 377	94,1	70,9	98,1	-900 774	-1 412 209
SŁAWA	38 692 957	37 641 730	2 957 433	34 684 297	97,3	85,8	98,4	44 658 845	44 017 506	9 948 224	34 069 282	98,6	98,4	98,6	-5 965 888	-6 375 776
SŁUBICE	57 091 187	54 314 600	5 665 773	48 648 827	95,1	59,6	102,2	62 523 524	59 404 695	8 833 419	50 571 276	95,0	87,2	96,5	-5 432 337	-5 090 096
STRZELCE KRAJEŃSKIE	43 140 116	43 318 282	4 109 147	39 209 135	100,4	84,5	102,4	53 403 485	48 625 010	7 096 552	41 528 457	91,1	82,5	92,7	-10 263 369	-5 306 728
SULECHÓW	76 996 254	76 101 453	13 036 565	63 064 888	98,8	86,9	101,7	88 017 031	86 260 115	25 887 623	60 372 492	98,0	98,7	97,7	-11 020 777	-10 158 662
SULĘCIN	43 173 500	41 615 013	3 693 414	37 921 599	96,4	61,7	102,0	53 623 300	49 387 465	11 140 871	38 246 594	92,1	85,1	94,4	-10 449 800	-7 772 452
SZLICHTYNGOWA	14 540 049	14 442 992	1 760 204	12 682 788	99,3	100,0	99,2	17 975 438	17 777 845	5 351 800	12 426 045	98,9	99,4	98,7	-3 435 389	-3 334 853
SZPROTAWA	58 194 033	55 090 584	4 563 169	50 527 415	94,7	88,3	95,3	77 252 929	70 567 819	15 760 373	54 807 446	91,3	96,9	89,9	-19 058 896	-15 477 235
ŚWIEBODZIN	72 715 286	70 116 489	4 130 538	65 985 951	96,4	72,5	98,5	89 304 228	81 388 312	13 153 665	68 234 647	91,1	84,4	92,6	-16 588 942	-11 271 823
TORZYM	20 419 043	18 662 114	786 361	17 875 754	91,4	29,5	100,7	23 972 328	21 647 879	4 982 735	16 665 143	90,3	93,9	89,3	-3 553 285	-2 985 764
TRZCIEL	17 192 477	17 113 686	687 882	16 425 804	99,5	96,8	99,7	20 176 173	17 818 364	2 682 126	15 136 237	88,3	57,8	97,4	-2 983 696	-704 677

Nazwa jednostki	Dochody				% wykonania			Wydatki				% wykonania			Wynik budżetu	
	ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		dochody ogółem	%		ogółem plan	ogółem wykonanie	z tego:		wydatki ogółem	%		plan	wykonanie
			dochody majątkowe	dochody bieżące		dochody majątkowe	dochody bieżące			wydatki majątkowe	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	wydatki bieżące		
			zł	zł		zł	zł			zł	zł		zł	zł		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
WITNICA	53 348 685	48 158 142	15 273 250	32 884 892	90,3	83,9	93,6	72 952 270	61 439 559	30 930 371	30 509 188	84,2	75,3	95,7	-19 603 585	-13 281 417
WSCHOWA	54 887 900	55 477 851	3 541 657	51 936 195	101,1	98,6	101,2	61 457 597	59 760 356	8 859 063	50 901 292	97,2	97,1	97,3	-6 569 697	-4 282 505
ZBAŚZYNEK	22 526 415	21 263 284	6 173 290	15 089 994	94,4	101,6	91,7	29 513 490	28 209 761	12 370 991	15 838 769	95,6	94,5	96,5	-6 987 075	-6 946 477
Gorzów Wielkopolski	421 809 972	417 750 709	41 387 953	376 362 756	99,0	75,2	102,6	526 143 388	506 303 954	132 857 976	373 445 978	96,2	91,3	98,1	-104 333 416	-88 553 245
Zielona Góra	485 874 901	467 580 374	46 094 483	421 485 891	96,2	79,8	98,5	566 467 301	534 382 892	132 851 628	401 531 265	94,3	87,3	96,9	-80 592 400	-66 802 518
gorzowski	74 762 246	60 490 036	21 446 841	39 043 196	80,9	61,3	98,2	86 451 198	71 283 741	29 800 933	41 482 808	82,5	69,4	95,4	-11 688 952	-10 793 705
krośnieński	57 747 751	54 158 013	4 875 800	49 282 213	93,8	57,6	100,0	63 363 288	58 184 398	8 606 126	49 578 272	91,8	73,2	96,1	-5 615 537	-4 026 385
międzyrzecki	50 226 195	51 886 953	1 852 806	50 034 147	103,3	83,6	104,2	52 011 455	50 250 313	3 224 329	47 025 984	96,6	86,9	97,4	-1 785 260	1 636 640
nowosolski	84 972 356	82 294 819	7 638 604	74 656 215	96,8	70,2	100,8	98 488 427	93 184 742	20 213 242	72 971 500	94,6	85,8	97,4	-13 516 071	-10 889 922
ślubicki	41 709 369	41 113 954	6 139 400	34 974 554	98,6	81,3	102,4	48 101 967	45 482 763	7 420 127	38 062 636	94,6	80,4	97,9	-6 392 598	-4 368 809
strzelecko-drezdenecki	41 227 795	41 095 182	2 056 198	39 038 984	99,7	102,8	99,5	48 504 967	47 582 747	8 680 299	38 902 448	98,1	99,9	97,7	-7 277 172	-6 487 565
suleciński	45 471 389	35 831 495	1 284 755	34 546 740	78,8	12,6	98,0	48 600 421	37 844 039	3 760 633	34 083 406	77,9	28,5	96,3	-3 129 032	-2 012 544
świebodziński	62 783 815	58 940 553	6 197 754	52 742 799	93,9	64,8	99,1	76 000 286	67 468 197	10 288 837	57 179 360	88,8	61,6	96,4	-13 216 471	-8 527 643
wschowski	34 425 793	34 241 172	2 796 560	31 444 612	99,5	90,9	100,3	38 149 893	37 004 552	4 091 876	32 912 677	97,0	94,1	97,4	-3 724 100	-2 763 380
zielonogórski	65 271 873	64 512 923	5 823 817	58 689 106	98,8	91,5	99,6	74 105 826	73 140 715	15 058 871	58 081 844	98,7	98,9	98,7	-8 833 953	-8 627 792
żagański	70 160 543	73 097 664	9 629 505	63 468 159	104,2	103,4	104,3	78 571 225	75 201 315	15 835 307	59 366 008	95,7	96,0	95,6	-8 410 682	-2 103 651
żarski	85 992 233	86 484 967	6 764 661	79 720 306	100,6	100,0	100,6	95 241 228	93 961 694	10 685 229	83 276 465	98,7	99,4	98,6	-9 248 995	-7 476 727
lubuskie	508 159 617	475 304 786	151 601 724	323 703 062	93,5	89,1	95,8	563 652 350	513 350 113	229 113 986	284 236 127	91,1	87,9	93,8	-55 492 733	-38 045 327
OGÓŁEM	4 393 333 736	4 230 654 635	615 411 522	3 615 243 113	96,3	81,3	99,4	5 193 242 144	4 833 678 299	1 326 145 046	3 507 533 253	93,1	86,4	95,9	-799 908 408	-603 023 664

